

gondold azt, hogy a meleg takarókat és a köpenyeket nem fedezték fel, hogy a szobaország a vég kezdete." Ez volt az ő titka, melynek élete végéig tartó fiatalágát köszönhetette.

Mikor Lloyd George, „az alsóház atyja“, a parlamentbe bevonult, Hunthy lord már huszestendeje volt a felsőház tagja. Egyik legzseniálisabb követője volt Gladstonnak, Disraeli legélesebb ellenfele és mégis éveken keresztül bizalmasa Viktoria királynőnek, akit őt kamarássá nevezte ki. Büszke volt rá, hogy túlélt minden politikust, akik vele együtt a Devonshire-Klubot alapították, gyakran beszélt nagyatyjáról, aki Mária Antoinette kedvence volt s eldicsekedett vele, hogy két ország Franciaország és Anglia királynőjével táncolt.

„Kastélyaim romokká lettek — jelentette ki Hunthy lord röviddel ezelőtt — engem azonban az Ur Isten az örökkévalóságra teremtett.

Nagy szenzáció volt, mikor Hunthy lord 75 esztendőskorában másodszer házasságot kötött. Egy gazdag amerikai petróleum-mágnás özvegyét vette el, ami gondoktól mentessé tette élete utolsó szakaszát. De az új gazdaság nem akadályozta meg abban, hogy ne folytassa spártai életmódját s hogy tovább is úgy ne éljen, mint valami szegény ördög, akinek se rangja, se vagyona. Evről-évről egyforma skot ruhában járt, de elegánsabban tudta viselni, mint bármelyik földije.

Milyen arányban részesednek a zsidók Magyarország nép-jövedelméből

A fajvédő Esti Ujság „statistikája“ és a Pester Lloyd válasza

Budapest, március 15. Az „Esti Ujság“ című budapesti antiszemita bulvárlap egyik cikkében azt írta, hogy a lakosság öt százalékát kitevő zsidókra esik a nemzeti jövedelem 24 százaléka, és míg minden egyes zsidó lakosnak átlagos évi jövedelme 2506 pengő, addig a magyarnak átlag 35.50 pengőből keil megélnie.

A Pester Lloyd érdekes cikkben mutatja ki ezen adatok hamis voltát. Mindenekelőtt megállapítja, hogy Magyarországon nincsen felekezeti alapon összeállított jövedelmi statisztika. A hivatalos statisztika alapján az elmúlt évben Magyarország nép jövedelme 3697 millió pengő volt. Ennek az összegnek 24 százaléka 888 millió. Ez volna tehát a „zsidó jövedelem“. Magyarországon kerek 450 ezer zsidó él. Ha 888 milliót 450 ezerrel osztjuk, akkor 1900 és nem 2506 pengő marad. Az Esti Ujság adatai azonban azért is hamisak, mert igen magasra becsli a zsidók részesedését a magyar nép-jövedelméből. A zsidók tudvaleg legerősebben a kereskedelemben és

iparban vannak képviselve. Hivatalos statisztika szerint a gyártulajdonosoknak 50 és a kereskedőknek 40 százaléka zsidó Magyarországon. A nemzeti jövedelemből 1936-ban 1167 millió pengő esett az iparra, 125 millió bányászatra és kohászatra, 230 millió kereskedelemre, vagyis összesen 1522 millió pengő. Az Esti Ujság statisztikája szerint 888 millió, vagyis ezen össz-jövedelemnek több, mint a fele jutna a zsidóknak és az összes keresztény munkások és alkalmazottak és még hozzá a keresztény vállalkozóknak a fele is ezen össz-jövedelemnek alig kétötödével kellene, hogy megelégedjen. Nem kell közzémondni, hogy az ilyen becslések esztelenek voltak.

Az egész zsidó jövedelem — írja a Pester Lloyd — amely józan becslés szerint alig teszi ki egyharmadát a bizonyos statisztikusok által kolportált összegnek, nem volna elegendő ahhoz, hogy fejkenként havonta akár négy pengővel is növelje a keresztény nép-jövedelmet.

Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök szenzációs nyilatkozata a zsidó népkisebbség követeléseinek teljesítéséről

A zsidó kisebbséget ugyanolyan jogok illetik meg, mint a többi nemzetiségeket. Államosítják a héber iskolákat

Prága, március 16. Dr. Hodzsa Milán, csehszlovák miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta a csehszlovákiai zsidó kisebbség képviselőit, dr. Angelo Goldstein és dr. Chaim Kugel parlamenti képviselőket és ing. Zucker, a Zsidó Párt alelnöke személyében. A küldöttség emlékiratot nyújtott át a miniszterelnöknek és előterjesztette a zsidó kisebbség kulturális, gazdasági és szociális követeléseit.

Dr. Hodzsa miniszterelnök megállapította, hogy

a parlament február 18-iki ülésén elhangzott kormány-nyilatkozat a nemzetiségi politika szabályozása ügyében,

természetesen a zsidó kisebbségre is vonatkozik.

Az előterjesztett követeléseket, amelyek a kormány politikájának vonalán mozognak, jogosnak és indokoltak látja a kormány és ennek megfelelően meg fogja valósítani a héber iskolák államosítását.

A kormány ezenkívül tekintetbe fogja venni az ortodox zsidó lakosság vallási érdekeit a vasárnapi munkaszünet bevezetéséről szóló törvény megalkotásánál. Ami a zsidó ifjúság produktív társadalmi segélyezéséről, miként a többi nemzeti kisebbségek esetében történik,

a kormány ugyanilyen mértékben fogja szubvencióban részesíteni az ezen feladatot szolgáló zsidó intézményeket.

A többi követelésekre és kívánásokra vonatkozólag a miniszterelnök kijelentette, hogy azokat közigazgatási úton lehet kedvezően és kielégítően elintézni.

A csehszlovákiai zsidó körökben Hodzsa Milan miniszterelnök fenti nyilatkozatát rendkívül jelentős eseménynek tekintik. Különösen a héber iskolák államosításának elérésében látnak nagy eredményt, amihez hasonló aktus csak a zsidó nemzetnek a csehszlovák köztársaság által történt elismerése volt. Remélik, hogy a fennálló héber iskolák államosítása után (Ruzsinszko hét héber iskolájáról van szó) új héber iskolák létesítésére kerül sor Ruzsinszko-ban.

Az Agudasz Jiszroel együtt akar haladni a Cionista Szervezettel

London, március 15. Március 7-én, vasárnap értekezletre ült össze Antwerpenben az Agudasz Jiszroel világszervezet központi tanácsa, Jákob Rosenheim elnökletével. Rosenheim elnök általános beszámolót tartott az Aguda végrehajtó bizottságának az elmúlt év nyara, vagyis az Aguda legutóbbi konferenciája óta kifejtett működéséről. A palesztinai helyzetről és az ezzel összefüggő politikai problémákról rabi Mose Blau és dr. Issac Breuer tartottak referátumot. Rabi Jakobsohn (Koppenhága) a közép- és kelet-európai zsidó vallás-oktatásról és iskola-viszonyokról, míg H. A. Goodman a kivándorlási kérdéssel számolt be.

Dr. Isaac Breuer, aki tudvaleg az angol királyi vizsgálóbizottság előtt képviselte az Agudét Duschinsky főrabbi és rav Blau mellett egyik legszámottevőbb képviselője az Aguda palesztinai politikájának, az antwerpeni értekezletre utaztában kiszállt Bécsben, és itt érdekes nyilatkozatot adott a Zsidó Távirati Iroda tudósítójának az Aguda és a Cionista Szervezet viszonyáról.

— Ha abból indulunk ki — mondotta dr. Breuer — hogy jelenleg két főirányzat, a politikai cionizmus és a tóra-hű ortodoxia uralja a zsidóságot, úgy a mélyreható ideológiai ellentétek dacára is kedvező atmoszféra teremthető az Aguda és a Cionista Szervezet együttműködése számára. Világosan el kell határozni a két ideológiát egymástól és ez szolgálja egyedül a legjobb biztosítékot a kölcsönös megbecsülésre és lojalításra.

Gyakorlati tekintetben a lehető legjobb és valóban harmonikus együttműködés áll fenn az Aguda és a Jewish Agency ezek között.

Semmilyen nézeteltérés nem áll fenn közöttünk a palesztinai zsidó jogok megvédését illetően. Sokkal inkább egységes fellépés uralkodik abban a tekintetben, hogy a zsidók sohasem fognak lemondani azokról a jogokról, amelyeket a Balfour-deklaráció biztosított számukra.

— A királyi bizottság előtt tett vallomáson is megerősítette a vélemények ezen egyöntettségét az Aguda és a Jewish Agency között. Véleményem szerint az Aguda képviselői az össz-zsidó érdekeknek tették jószolgálatot a királyi bizottság előtt.

Weizmann professzor nagyszerű eszépője a királyi bizottság előtt a zsidó élet „metafizikai“ erőt is kinyilatkoztatta, mely erőnek az Aguda az exponense.

Dr. Breuer végül a leghatározottabban elutasította azt, a cionista részről felmerülő szemrehányást, hogy az Aguda az elkülönülés politikájának hódol. Ennek ellenkezője igaz. Az Aguda a zsidó nép egyetemességét igentli és képviseli, mint a Tóra megbontathatatlan egységét. Mi éppugy szeretjük a zsidó népet, mint bármelyik szervezett cionista és mi éppugy viseljük a nagy felelősséget a zsidó nép összes létkérdéséért, mint bárki más.

A mi célunk: Erec Jiszraélben az öröklett zsidó kultúra nemzeti otthonát megteremtteni.

A palesztinai sajtó tárgyilagos megértést tanúsít a mi becsületes törekvéseink iránt. Kívánatos volna, ha ugyanezt tenné a galuti cionista sajtó is.

הודעה

הודעה של ישיבת „חשם סופר“ מודיע בזה את כל המעוניינים כי ע"י בניו בית-המדרש החדש שיגמר ויחנך אימה בהחלת זמן הקיץ הבשיל. תחיי לנו האפשרות לקבל עוד 10 תלמידים אל האינטערנאט של ישיבתנו חוץ מן המניין הרגיל שנתקבלו בזמנים שעברו. ובכן כל מי שרוצה להתקבל לזמן הבשיל לישבתנו יציע את מכתב-בקשתו בצרוף תעודותיו לכל היותר עד ערב חג הפסח הבשיל אל ועד הישיבה אל הכתוב דלמטה.

Jesivath „Chasam Szofer“ Cluj, Str. Gen. Berthelot 11.

Értesítés

A cluj-i „Chasam Szofer“ jesiva vezetősége ezennel az érdekeltek tudomására hozza, hogy az új internátus és tanház felépítése folytán, melynek ünnepélyes felavatása a nyári szemeszter megkezdése előtt fog megtörténni, 10 új helytel bővült az internátusunk befogadóképessége.

Aki tehát a következő szemeszterre felvételt kívánja magát, nyújtsa be ebbeli kérését bizonyítványai, vagy azok másolatának melléklésével legkésőbb Erev-Peschig a Jesiva kuratóriumához alanti címre: Jesivath „Chasam Szofer“ Cluj, Str. Gen. Berthelot 11.

A SIEGLER-féle jiddis operett-társulat

Sevilla Pastor

színművészével az élen transzilvániai turnéja során a következő városokban fog vendégszerepelni:

Deva:

március 16-án.

Jegyek kaphatók Hirsch Adolf könyvkereskedésében.

Targu-Mures

március 17, 18-án.

Jegyek kaphatók: Dr Erdélyi Emil Parfumeria Ideal-nál.

Gheorgheni

március 19-én.

A társulat a Dus Meiamedl, Pincever ioriss és Negerin című nagyszerű darabokat fogja játszani.

Saját díszletek és zenekar. Zeneigazgató: L. S. Polliakov zeneszerző. Rendező: M. Pastor. Segédrendező: Abram Asch.

HAR ZION HAR CARMEL

Egyedüli hajójárat, mely palesztinai lobogó alatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendszeres utas- és áruszállítás.

A legközelebbi hajóindulások Constantából Haifába:

Har Zion	március 18
Har Carmel	március 25
Har Zion	május 1

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

„Kedem“ utazási iroda

transzilvániai és banati vezérképvisleténél.

Teherszállítási ügyekben a

Lazar Bercovici Constanta

vezérigénység szolgál felvilágosítással. Casuta Postala 56. Tel. 174. Táviratcim: Bercovia

A ki mag

Bucuresti. Mint azt már parasztpártja, mosti főpolgármestert alkalmatlannak tartják a román kormány egy részét képező alakulatok eltanulják, a fővárosi sajtó az, hogy két nyujt egymáért figyelem a román parlamenton való kockázata, a fővárosi sajtó az, hogy két nyujt egymáért figyelem a román parlamenton való kockázata, a fővárosi sajtó az, hogy két nyujt egymáért figyelem a román parlamenton való kockázata.

A fuzió és a zsidó parasztpártja, mosti főpolgármestert alkalmatlannak tartják a román kormány egy részét képező alakulatok eltanulják, a fővárosi sajtó az, hogy két nyujt egymáért figyelem a román parlamenton való kockázata, a fővárosi sajtó az, hogy két nyujt egymáért figyelem a román parlamenton való kockázata.

Az őszinte musát nélkül máltá az ország jobb- és s kor, midőn intézményeit ott demokr lábra és öny nyujtani a együtt véd meket. (A r hány milliót akik azután lettek. Emia dott dolgoz tak, hogy erőszakra amelyek felháborodás

A javveszt fővárosi lak saabb ellenfél meg, hogy szelsőbbbol négy évi után, mint meg. Szom a legreakció szágnak v mokrácia gát.

Az ország ezen den kompromitt és politikai zükséges ahhoz, hogy ábrándult zükséges, demokrácia

burgonai

Lé CLUJ

A kiábrándult demokratákat akarják ismét maguk köré gyűjteni Iunian és Dem. Dobrescu

Groza ekésfrontja is csatlakozik a fuzióhoz?

Bucuresti, március 15. (Az Uj Kelet tud.) Mint azt már megírtuk, Iunian radikális parasztpártja és Dem Dobrescu volt bucu-esti főpolgármester szervezete között per- fektuálták a fuziót. A román politikai élet szinte észrevétlenül hagyta ezt az igen érdekes és a demokratikus fejlődés szempont- jából figyelemreméltó eseményt. Midőn a kormány egyetlen gondját a szélső jobboldal szabadra eresztett erőinek megféke- sése képezi és a közvéleményt a jobboldali alakulatok erőszakos megnyilatkozásai nyug- talanítják, a teljes faszálódás felé haladó fővárosi sajtó számára vajmi keveset jelent az, hogy két demokrata politikai kezét együtt egymásnak. Holott ez a fuzió éppen azért figyelemre méltó és érdekes jelensége a román politikának, mert a demokratikus arconal vállalása éppen a mai atmoszfé- rón kockázatos, önbizalomra és sok erkölcsi erőre támaszkodó gesztus.

Dobrescu Demeter levele Iuniához

A fuzió értelmére Dem. Dobrescu, a nemzeti parasztpárti kormányzás alatt Bucu-resti volt főpolgármestere, a főváros újjáépít- ségének megteremtője, mutat rá abban a le- velében, amelyet Grigore Iuniához, a nemzeti parasztpárt volt igazságügyminiszteréhez, eh- zez a rendkívül tehetséges, de kissé össze- fértéhetetlen politikushoz intézett. A levél a következőképpen hangzik:

„Szeretett Iunian ur!

Az őszinteségét, tisztességét és heroiz- musát nélkülöző román demokrácia depri- máltta az országot és felduzzasztotta a szél- sőjobb- és szélsőbaloldali áramlatokat. Ak- kor, midőn a szélsőséges pártok az ország intézményeit veszélyeztetik a mi megbéni- tott demokráciánk képtelen komoly ellenál- lásra és önzésében nem merészkedik kezét nyújtani a becsületes demokratáknak, hogy együtt védjék meg a fenyegetett intézmé- nyeket. (A román demokráciáé eddig csak né- hány milliomost tudtak adni az országnak, akik azután nagyrészt a demokrácia árulói lettek. Emiatt a kétségbeesett és felháboro- dott dolgozó és termelő osztályok odajutot- tak, hogy megszalasztott reményeiket az erőszakra támaszkodó pártokba helyezik, amelyek értik a módját, hogy ezt a lelki felháborodást kiaknázzák.

A javszékelő demokrácia elveszítette a főváros lakosságát, a demokrácia legfonto- sabb ellenállási központját. Így történetelt meg, hogy éppen az a kormány, amely a szélsőjobboldalt a szélső bal ellen uszította, négy évi fejezést és rablkormányzás után, mint a közrend megmentője jelenthetik meg. Szomorú jelenet tanui vagyunk: éppen a legreakciósabb kormány, amilyen az or- szágnak valaha is volt, bátorodik a de- mokrácia megmentőjeként feltüntetni ma- gát.

Mély demokratikus reformokra van szükség

Az ország nem lehet többé bizalommal ezen demokratákkal szemben, akiket kompromittált meggyőződésük, tapintatuk és politikai becsületük hiánya. Nincs meg a szükséges presztizsük és önzetlenségük sem ahhoz, hogy új reményeket adjanak egy ki- ábrándult országnak. Ennek ellenére is szükséges, hogy visszavigyük a törvényes demokrácia vonalára az ország összes pol-

gárait, akiket kétségbeejtett a kormányzat hozzanémér- tése. Mely demokratikus reformokra van szükségünk, amelyek meggyőzzék a dolgozó és termelő tömeget arról, hogy a törvény- tisztelő és becsületes demokrácia biztosíthat számára emberibb életet és hogy a szélső- jobb és szélső baloldal csak szenvedést és börtönt hozhat számukra.

Mint a polgári bizottságok elnöke, ame- lyeknek élén szép harcokat vívtam meg a jobboldali pártok erőszakának megállítására, megértettem a román demokrácia e vesze- delmes momentumát. Ez okból kötelességem- nek tartottam, hogy megtegyem az első lé- pést a demokratikus erő összpontosítás felé. A nehéz válaszon levő román polgárok ma egyenesvonalu, harcra kész, becsületes meg- győződésű demokráciát kívánnak. Meg va- gyok győződve arról, hogy a radikális pa- rasztpárt demokratikus koncentrálódás utol- só értartalmát és reményét. (Az ön nem tévővázó demokratikus egyénisége őszinte és demagóg ravaszság nélküli jellege reális

biztosítéka annak, hogy személye körül ösz- szegyűjthetjük az összes kiábrándított, be- csületes demokratákat. Egy egészséges, de- mokratikus párthoz akarunk csatlakozni, amely hivatott arra, hogy kormányozzon és el akarunk távolodni a kompromittált pártok- tól, amelyek örök ellenzéki ségre vannak ítélve.

Ennélfogva belépek egész szervezetemmel a radikális parasztpártba, amelynek prog- ramját teljes egészében magamévá teszem.

Hive:

Dem. I. Dobrescu.

Az ekésfront is csatlakozik a fu- zióhoz

Egyes verziók szerint a Iunian-Dobrescu fuzióhoz csatlakozik Groza Péter hunedoara megyei ekésfrontja is. Dobrescu a főváros- ban főpolgármestersége alatt jelentős nép- szerűsége tett szert, Iunian is rendelkezik néhány megyei szervezettel, úgy, hogy az ekésfront bevonásával már olyan politikai szervezet jönne létre, amely valamelyes sze- reptet is vihetne az ország politikai életében.

Select Mozgó Jöni **MARTHA EGGERTH**
slágere: **FELEJTSUK A MULTAT** rendezte: **BOLVÁRY**
Ma Kaméliás hölgy, főszerepben: **Greta Garbo**

II. Károly király érdemeit méltatják a lengyel lapok Angheliescu varsói látogatása alkalmával

A román-lengyel szövetség fontossága

Varsó, március 15. (Rador.) Dr. Anghel- iescu nemzeti nevelésügyi miniszter len- gyelországi látogatását a lengyel lapok nagy cikkekben kommentálják. A Gazeta Polska „Béke és erő” cím alatt ír vezér- cikket és rámutat arra, hogy a romániai fejlemények bizonyítják az állam vezető- köreinek azt a szilárd elhatározását, hogy a belső békét fenntartsák és a közhatalom tekintélyét megerősítsék. Tatarescu olyan emberek mutatkozik, aki nem beszél a le- vegőbe. Tatarescu tekintélyét még ellenfe- lei is elismerik, ennek bizonyítéka az a po- zíció, amelyet a román politikai életben el- foglal. Tatarescu nagy erőfeszítéseket tesz, hogy Románia nemzetközi helyzetét me- gerősítse, függetlenségét biztosítsák és a szövetségessel való barátságot még szo- rosabbra fűzzék.

Tatarescu élvezi az uralkodó bizalmát, akinek a hadsereg fejlesztése körül telje- sített érdemei ismeretek. Károly király ezen felül nagy figyelmet szentel az ifju-

ság problémájának is. Az uralkodó szemé- lye az egyetemi ifjúság körében igen nép- szerű. Románia nemzetközi tekintélye nő- vekedőben van. Ezt a fejlődést Lengyelor- szág örömmel állapítja meg, mert Romá- nia növekvő biztonsága a lengyel-román kapcsolatokat mélyítést is elősegítik. A ro- mán politikai élet előkelőségeinek gyakori látogatása bizonyítéka a lengyel-román kap- csolatok fontosságának. Dr. Angheliescu nevelésügyi miniszter legújabb lengyelorszá- gi utja is bizonyítja ennek a közeledésnek időszerűségét.

A Kurjer Codzienny méltató cikkébe Károly király szerepéről ir Románia kultu- rális fejlődésében. Az uralkodónak ez a te- vékenysége csodálatra méltó. Nemcsak az ország elitjével, de a tömeg szellemi fej- lődésével is foglalkozik és erre is gondot fordít. A szervezetek jelentékeny módon járulnak hozzá a román civilizáció fejlődé- séhez. A lap ezután dr. Angheliescu tuda- mányos működését ismerteti.

Az angolok megcsinálták az első közgazdasági filmet

„Lloyd of London”, az angol biztosítási tőzsde filmje óriási sikert aratott

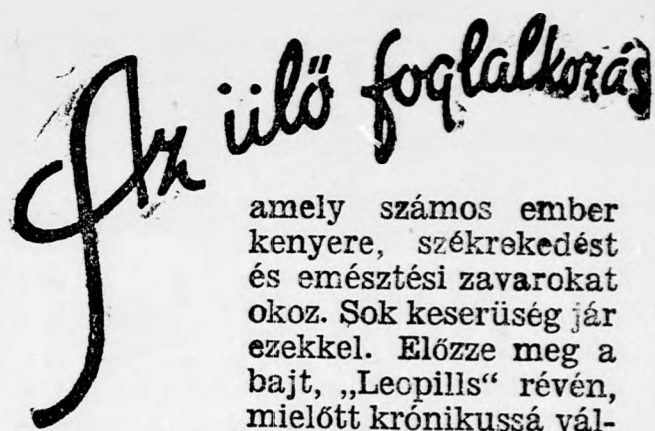
Párizs, március 15. A párizsi Ambassa- deurs mozgóban szenzációs filmet játszanak néhány nap óta, telt házak mellett. Ebben a filmben teljesen háttérbe szorult a szerelem, amely a mai filmek kilencven százalékának főtémája és vonzereje. Nem szép nők és da- liás férfiak játszzák a főszerepet, hanem szakállas tőzsdetügygökök, ceruzával s jegy- zőkönyvvel a kezükben.

Talán új korszak nyílt meg ezzel a filmgyártás életében. Az angolok megcsinál- ták az első közgazdasági filmet és ezt a filmet valószínűleg több más közgazdasági tárgyú, egész estét betöltő darab fogja nyo- mon követni. A filmszakma is ki fogja tudni használni azt a hihetetlen érdeklődést, amely az egész világon mutatkozik közgaz- dasági problémák iránt és biztos, hogy a közgazdasági témák megfilmesítése nagyban hozzá fog járulni a modern kor legfontosabb tudományának tépszerűsítéséhez.

Az új közgazdasági film címe „Lloyd of London”, a londoni biztosítási tőzsde hő- korának és megszületésének történetét tár- gyalja egy romantikus esettel kapcsolatban. A La Manche csatornán esüllyedt hajó tu- lajdonosa biztosítási csalást akart elkövetni. Hogy tudja meg ezt a Lloyd, hogy sze-

reznek tudomást a csalásról a londoni bi- ztosítási tőzsde tagjai, ez a film főtémája. Persze keresztül van szöve érdekes mellék- témákkal. Mindenekfelett szenzációs a milió, a régi Lloyd's meglevenítése, a történelmi multu londoni biztosítási tőzsde némelyik legendás alakjának. Nelson lord szereplése.

A film főszerepeit elsőrangú angol film- színészek játsszák, úgyhogy művészi érte- ke is vitán felül áll. Szórakoztató, szép és tanító erejű ez a film. A párizsi közönség hallatlanul élvezte, remélhetőleg hamarosan eljut hozzánk is és nyomon követik majd más, érdekes közgazdasági filmek. Eddig a közgazdasági témák nem érvényesültek a filmekben. A közgazdasági életből csak a kuriózumot alkalmazták a filmben. Bank- rablás, váltóhamisítás, esetleg mint mellé- kes epizód, a tőzsdei csata szerepelt a filme- ken. Az amerikai filmekben legfeljebb a régi gyapottermelés romantikája elevenedett meg. Most először fordult azonban elő, hogy egész estét betöltő, tisztán közgazdasági té- mára épített filmet gyártottak, a téma ko- moly értékelésével. Az első kísérlet sikerrel járt és bizonyos, hogy nyomon fogja követni a többi.

amely számos ember kenyerét, székrekedést és emésztési zavarokat okoz. Sok keserűség jár ezekkel. Előzze meg a bajt, „Leopills” révén, mielőtt krónikussá vál- na. „Leopills” kizárólag növényi hashajtó és ha- tása enyhe és biztos.

Dobozok 30.- és 80.- leírt minden gyógyszerárban és drogériában kaphatók.

LEOPIILLS

Dr. Buteanu Aurel választották a transilvaniai Román Ujságíró- szervezet elnökévé

Cluj, március 15. (Az Uj Kelet tud.) Va- sárnap, március 14-én nagy érdeklődés kö- zepette zajlott le Clujon a román újságíró- szervezet tisztújító közgyűlése. A választá- sokra a jobboldali csoportok két listával, a főleg nemzeti parasztpárti újságírókat tö- mörítő demokraták, akiket a liberálisok is támogattak, közös listával indultak. A vá- lasztásokon a dr. Buteanu Aurel, a Patria főszerkesztőjének vezetésével benyújtott de- mokráta lista nyerte el a legtöbb szavaza- tot. Buteanu dr. listája 49 szavazatot ka- pott, dr. Bornemisa Sebetyen eddigi elnök listája 14-et, Sever Stoica listája pedig 17-et. Így a román újságírószervezet elnöke dr. Buteanu Aurel lett, aki a román hiva- tásos újságírásnak éljéhez tartozik. Mel- lette I. Petrucait alelnöknek, T. Bugnariut főtítkárnak, gazdának G. Dragost, jogta- nácsosnak I. Munteanut, könyvtárosnak I. Costeat, ellenőröké C. Albut, O. Buzest és I. Seracint, választották, a választmány tagjai pedig Lupeanu Melin, P. Moldovanu, Gombosiu, Herlea, Luca, Stefanescu Petre, Munteanu-Sibiu, Giurgiu és Parca lettek.

Filipescu a nemzeti parasztpárt listavezetője a bucu-resti községi választásokon

Bucuresti, március 15. Bucurestiben ma van a községi választások jelölőlistáinak benyújtási határideje. Mint ismeretes, a sor- solás folytán az összes kerületi polgármes- terek kiestek. A liberálisok részéről a jelöl- tek a következők: Tatarescu miniszterelnök sárga-kerület, (Al. Donescu fekete-kerület, Berceanu államtitkár kék-kerület és dr. Costinescu miniszter zöldkerület. A nemzeti parasztpárt jelöltjei: Grigore Filipescu sárga- kerület, G. K. Constantinescu fekete-kerület, Costache Lupu kék-, és dr. Lupu zöld-ker-ület. A georgisták listavezetői: Gh. Bratiniu, Vaiteianu tábornok és Slama, a nemzeti ke- resztény pártiak Goga, Braescu, Em. Proto- popescu, Take Bacalogu, stb. radikális pa- rasztpártiaké Dem. Dobrescu, Costandache stb.

— Alkohollták, akik gyomorhurutban szenvednek, elvesztett étvágyukat napi kb. 150 gram természetes „Ferenc József” ke- serűvíz használata következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. (Az or- vosok ajánlják.)

— A jövő héten Budapestre utazik Schuschnigg osztrák kancellár. Párizsból je- lentik: A Petit Parisien bécsi tudósítója szerint Schuschnigg kancellár a jövő héten Budapestre utazik, majd Rómába látogat. A lap szerint nem szabad eltulozni a Bécs és Róma között a monarchikus kérdésben fel- merült ellentéteket, de Schuschnigg minden- esetre ebben a kérdésben szavát akarja hal- latni a Ducenál.

Crystallin és Tropic a legmodernebb Az egész világ bizalmát bírja, mert minőségileg pótolhatatlan. Ne fogad- jon el „OLLA” helyett silány után- zatokat.

של פסח
Husvétli
fűszeráru
burgonyaliszt, csokoládé, paleszti- nai Schemen-olaj, stb. legolcsóbb napi árban kapható
Léb fivérek
CLUJ. Telefon: 4-71.

KÖZGAZDASÁG

Nem drágul meg a cukor

Bucuresti, március 15. (Az Uj Kelet tud.) Az ipari és kereskedelmi minisztériumban értekezletre jöttek össze a cukorrépa termelők és a cukorgyárak képviselői, hogy a termelők részéről a répa átvételi árának felemelésére vonatkozó követelést megvitassák.

A gyárak a kérés teljesítését elutasították és ezt a magatartásukat azzal indokolták, hogy a kormány a jelenlegi cukor-

árak emeléséhez nem hajlandó hozzájárulni. A répatermelők egyébként a ma fizetett vagyononként 5700 lejes átvételi árat 7800 lejre kívánták felemeltetni.

Az értekezleten egyébként Cezar Popescu iparügyi vezérigazgató is közölte a kormány hivatalos álláspontját, hogy a jelenlegi cukorárak drágítását nem engedélyezi és így a répaárak emelését sem fogadhatja el.

Felemeik a munkásbiztosítási járulékokat

A központi társadalombiztosító pénztár március 28-án tartja Bucurestiben szokásos évi közgyűlését, melynek napirendjén az alkalmazottaknak és az alkalmaztatóknak új járulékosztályokba való besorozása is szerepel.

Ez a program-pont tulajdonképpen a jelenlegi munkásbiztosítási járulékok fel-emelésére irányuló javaslatot jelenti. A központi pénztár igazgatósága ugyanis a munkásbiztosító bevételeinek fokozását

nem az óriási adminisztrációs apparátus leépítésével, nem a túlméretezett és évente százmilliókra rugó építkezések iramának csökkentésével, sem pedig a törvényben előírt alkalmazotti fizetési maximum fel-emelésével akarja elérni, hanem azáltal, hogy a jelenlegi osztályozást megváltoztatja, új osztályokat állít be és ezáltal az alkalmazottak egy jelentékeny része automatikusan a magasabb járulékosztályokba kerül.

1294 millió lej összegben új államkölcsönt bocsát ki a kormány

A kincstárnak a Creditul Funciar din Iasi jelzáloghitelintézzettel szemben jelentékeny összegű függő tartozásai vannak. Ezek rendezésére a kincstár kötvényemissziót hajt végre és a kibocsátandó állampapírokból származó bevételből a jelzáloghitelintézzettel szemben fennálló mindennemű tartozását rendezi.

Az új kötvények teljes összege 1.294 millió lej. A papírok 3 és fél százalékos kamatozásuk lesznek. A szelvényeket fél-évenként, április és október elsején vált-

ják be. Az első szelvény 1937 október elsején kerül beváltásra.

Az államkölcsönt 40 félévi sorsolással fogják amortizálni, tehát 20 év alatt minden kötvény beváltásra kerül. A huzások március és szeptember elsején lesznek, az első huzást jövő év szeptember elsején tartják meg. A kihuzott kötvényeket névértékben váltják be. A kötvények mentesek lesznek a tőkekamatadó és supracota-illeték alól.

Nines szükségük a képzés nélküli gyári munkásoknak munkakamarai igazolványra

A gyári munkások részére kiállítandó bizonyítványok ügyében a munkaügyi minisztérium részéről még semmi intézkedés nem történt, miután a munkakamarák tudták volna a képzéshez kötött mesterségekről szóló, képzési könyvek kicserélési munkálataival. Értesítéseink szerint, ennek dacára, egyes munkakamarai és munkafelügyelői közegek, figyelmeztették a gyárvállalatokat, hogy gépek mellett dolgozó munkásaik részére — akik e munkában bizonyos szakértelmet elsajátítottak — képzési könyvet szerezzenek, mert különben kihágást követnek el. A munkaügyi minisztériumból szerzett közvetlen értesítéseink alapján közölhetjük az érdekeltekkel, miszerint a fenti felfogás téves és a tulajdonképpen, szakmai képzés nélküli gyári munkások továbbra is dolgozhatnak a jelenlegi viszonyok között.

A bucaresti tőzsde az elmúlt héten s élénk volt, bár egyes napokon egyenetlen volt az árfolyamalakulás. (A fixkamatozású papírok piacán — a párizsi egyezmény aláírásának hírére — a valutára szóló papírok, valamint az április elseji szelvényesedés-szerű renték szilárdultak. A Stabilizarea fél ponttal 52-re, a Desvoltarea egy ponttal 50-re emelkedett, a Renta Impropriarierei 51.75, a Renta Impropriarierei örökjárdók 48.50, az 1933. évi renta 50.50, Inzestrarea-kötvény nagy címletei 70, kis címletek 68, adóbon 33, Renta neconvertita 62, az 1935. évi Consolidarea-kötvény 28.50. A bankrészvények szilárdabbak. A Banca Nationala-részvény 25 lejjel 4925 lejre, a Romanaesca 45 lejjel 485 lejre, a Credit Roman 15 lejjel 335 lejre szilárdult, a Comro változatlanul 170 lej, a Credit Industrial 5 lejjel 460 lejre lanyhult. A biztosítási papi-

rok üzletellenek, változatlan árfolyamokkal, a Dacia-Romania 5000 lej, a Generala 1325 lej, az Agricola-Fonciera 285 lej, a Nationala 270 lej. A petróleumrészvények lanyhák. Az Astra Romana 65 lejjel 1505 lejre, a Steaua Romana 35 lejjel 705 lejre, a Concordia 35 lejjel 705 lejre lanyhult, a Credit Minier változatlanul 370 lej, a Redeventa 205 lej. Az ipari részvények is szilárdabbak. A Resita 20 lejjel 620 lejre, a S. T. B. 10 lejjel 1595 lejre, A Mica 20 lejjel 1545 lejre lanyhult, a Titan-Nadrag-Calan változatlanul 1500 lej, a Letea 845 lej.

Pénzpiaci jelentés. A lejbankjegyek árfolyama alig változott a külföldi magánforgalmakban, a zürichi magánforgalomban 2.37½—2.47½-es, a párizsi magánforgalomban 12.20—12.50-es árfolyamon jegyzik. Bécsben a kompenzációs lej árfolyamát még mindig nem jegyzik, informatív árfolyama 3.75—3.80. Budapesten változatlanul 2.80—3, Prágában 18.10—18.40 a lejbankjegyek árfolyama. A Banca Nationala a svájci frank hivatalos árfolyamát 31.05—31.67 lejre emelte, a holland forint árfolyamát 73.42—76.87 lejre, a francia frank árfolyamát 6.14—6.42 lejre mérsékelte, míg a többi összes árfolyamokat változatlanul hagyta. A szabadforgalmi devizák közül a márka árfolyama 35.40—35.55 lejre, a csehekrona árfolyama 4.93—4.98 lejre, a pengő árfolyama 26.50—26.75 lejre emelkedett, az olasz lira 7—7.20 lejre, a kompenzációs schilling 26.20—26.30 lejre lanyhult. A bucaresti magánforgalomban az árfolyamok általában tartottak, az intenzív kínálatot ellensúlyozza a megnövekedett kereslet, amit a tavaszi szezon megindulásával magyaráznak. A bucaresti magánforgalomban: a font 913—920 lej, a dollár 178—182 lej, a svájci frank 41.50—42.50 lej, a francia frank 8.35—8.45 lej, a holland forint 95—105 lej, az olasz lira 8.90—9 lej, a márka 40—43 lej, a pengő 34—34.50 lej, a schilling 34—35 lej, a csehekrona 5.75—5.85 lej, a Napoleon arany 1155—1165 lej, az aranyfont 1455—1465 lej.

Április 26-án indul az UJ KELET

párizsi társas-utazása

Részvételi díj 15.600 lej.

Jelentkezni lehet március 25-ig.

Kérjen prospektust az Uj Kelet utazási osztályától.

SZÍNHÁZ-FILM

Meseáruház

Vasárnap délután 3 órakor rendes helyárrakkal került színre a Meseáruház, teljesen zsufolt ház mellett, ami mindennél jobban bizonyítja, hogy a színháznak ez a revü-operettje teljesen meghódította a közönséget. Ma este és holnap este szintén a Meseáruház van műsoron, s a nagy elővételeből itélve ezeket az előadásokat is, zsufolt nézőtér fogja végig tapsolni, végig nevetni. Szerdán este szóval egy hét alatt már nyolcadszor kerül színre a Meseáru-

ház s a kitünő revü-operett legközelebb vasárnap kerül színre, délután 6 órakor és este 9 órakor.

A Meseáruház az a revü, amelyet mindenki látnia kell és éppen a hatalmas sikerre való tekintettel a Meseáruház előadásaira tanácsos jegyekről előre gondoskodni, mert az esti pénztárnál, vagy nagy a tolongás, vagy már nem lehet jegyet kapni.

Budai Nagy Antal

Csütörtökön este Kós Károly nagy sikerrel bemutatott drámája, a Budai Nagy Antal kerül színre ötödikször.

Capitol Mozdó

MA!

Németül beszélő, remek rendezésű vigjáték finom erotikával!

Szereltem a hóban

Főszereplők: MARGARET SULAVAN és HENRY FONDA.

Muskátlis ablak

V. I. Popa kitünő, hangulatos vigjátékának a Muskátlis ablaknak a bemutatójára kerül a sor szombaton este. A mély és emberi vigjáték kitünő figurái nagyszerű alkalmat adnak a darab szereplőinek, remek alakításokra. Bucurestiben a Muskátlis ablak több, mint százszor került színre, s olyan hangos sikert aratott, hogy Incze Sándor, aki a szerzőn és több neves írón

kívül szintén bejelentette észrevételét a bemutatón, máris opcióit kapott a darab külföldi előadásaira. A Muskátlis ablakot a darab rendezője Gróf László fordította magyarra, s annak egyik főszerepét is ő játssza. Rajta kívül Fényes Alice, Czoppán Flóri, Felszeghi Mária, Tompa Sándor, Nagy István, Lantos Béla és Csóka József játsszák a darab főszerepét.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Kedd fél 9: Meseáruház. (Hetedszer.)
Szerda fél 9: (Nyolcadszor.)
Csütörtök fél 9: Budai Nagy Antal. (Hatodszor.)
Péntek: Hivatalos szünnap. Nincs előadás.
Szombat d. u. 5: Lengyelvér. (Nedbal Oszkár nagyszerű operettjének első olcsó helyéras előadása.)
Este 9: Muskátlis ablak. (V. I. Popa több mint százszor adott ragyogóan szellemes, hangulatos vigjátékának bemutatója. Fordította és rendezte Gróf László. Főszereplők: Fényes Alice, Felszeghi Mária, Czoppán Flóri, Gróf László, Tompa Sándor, Nagy István, Csóka József, Lantos Béla. Premierbérlet 24. szám.)
Vasárnap d. e. 11: Gül Baba. (Ali basa: Bérczy Mihály, Gábor diák: Solymosán Magda, Gül Baba: Tóth Elek. Olcsó helyéras.)
d. u. Harangvirág. (A kitünő cigányzenés, énekes vigjáték olcsó helyérasokkal, Fényes Alice, Harmath Jolán, Kovács György, Tompa Sándor, Borovszky Osz-

kár a főszerepekben.)

d. u. 6: Meseáruház. (Kilencedszer.)

este 9: Meseáruház. (Tizedszer.)

Hétfő fél 9: Muskátlis ablak. (Rendes helyérasokkal.)

ROMAN OPERA MŰSORA

Szerda, március 17: Pillangókisasszony. (Pia Igy szopránal.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

A zöld pokol. A legbravurosabb repülőfilm. Főszerepben Jack Holt és Amerika legjobb pilótái. Repülőbravurok. Bombázapórok. Elethalálküzdelmek a levegőben. Műsor előtt a legújabb világhíradó és Romániai aktualitások: A diadali felavatása Bucurestiben.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Legjobb műsor román és magyar feliratokkal: I. Pampák királya. Sláger cowboy-film Warner Baxterrel. II. Broadway gondolása. Vigjáték. Dick Powel-lel. Helyéras: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

— A dán királyi házaspár Berlinben. Berlinből jelentik: A dán királyi házaspár ma ideérkezett Cannesból jövet. A dán uralkodók felkeresték Hitler kancellárt és ma este folytatják utjukat Kopenhága felé.

— Újabb zsidóellenes tüntetések voltak a varsói műgyetemen. Varsóból jelentik: Ma újabb zsidóellenes tüntetések voltak a műgyetemen. Két zsidó diákot megsebesítettek.

— Amszterdamban egy autó a Linge folyóba zuhant. Amszterdamból jelentik: Kormánytörés következtében egy autó a Linge folyóba zuhant. Öt utasa vízbefullt.

Javnieli ko
Fontos é

A főm

Jeruzsálem
Husszeini je
zarándoklás
Szaud király
uralkodóval
kat a palesz
érkezett Jer

A főm
ményeiről e
sek. Lond
zsász london
egyeg angol
Ibn Szaud
a palesztina
mégis val
milyen polit
muftinak a
zsidóellenes
fenti cáfolat
ták, mégped
külföldi sa
Szaud halál
alattvalóinak
és hogy bá
nak a pales
tették, hogy
Szaudtól és
propaganda
hogy Ibn Sz
bok, illetőleg

Tény az,
való vissza
éleződött az
eddig szor
komolyabb
Nem lehet t
sok nem-e
jelel. A pa
önvédelemre
eseményei el

A Havas
ben, Javni
más hírforrá
ötök az ar
környékén k
angol hatósa
ki a szafedi
ellen. Tibéri
mány. Hir s
lesztinai főh
ban tartózk
rövidesen vi
A Reuter
kosság ör
ország zsid
sajtó hevese
Palesztinába
miatt. Naz
amiért két
városba.

A terror
irányul, han
kat szenved
Szamária ve
leveleket ka
tik meg öke
ták rendel
szégeket. Sz
a kormányt
madások ell
Az utóbbi
szűkött te
ellenes tár
északpaleszt
munkást se
mniai banda
kórházba sz
krások segít

Vagon,
sárdi fa

Észak-Palesztinában sulyosra fordult a helyzet

Javniéli kolónia mellett három zsidó munkást megöltek az arab terroristák. Fontos értekezletet tartottak a zsidó kolóniák képviselői Jeruzsálemben a zsidó önvédelem megszervezése ügyében

A főmufti Hedzsászból visszaérkezett Jeruzsálembe

Jeruzsálem, március 15. Haj Amin el Huszejni jeruzsálemi főmufti, aki a mekkai zarándoklás alkalmával Hedzsászban Ibn Szaud királlyal, majd Bagdadban Ghazi iraki uralkodóval folytatott politikai tárgyalásokat a palesztinai arabok ügyében, visszaérkezett Jeruzsálembe.

A főmufti külföldi útjának politikai eredményeiről egyelőre hallgatnak a lapjelentések. Londoni jelentés szerint ugyan Hedzsász londoni követe hivatalosan megcáfolta egyes angol lapoknak azon híradását, hogy Ibn Szaud király megtiltotta alattvalóinak a palesztinai ügyekbe való beavatkozását, — mégis valószínűtlen, hogy Ibn Szaud bármilyen politikai ígéretet is tett volna a főmuftinak a palesztinai arabok angol- és zsidóellenes akcióinak támogatására. A fenti cáfolatot is a főmufti körei provokálták, mégpedig azért, hogy elárasszák a külföldi sajtót azzal a hírrel, hogy Ibn Szaud halálbüntetés terhe alatt megtiltotta alattvalóinak, hogy Palesztinába utazzanak és hogy bármilyen formában beavatkozzanak a palesztinai ügyekbe. Ezt pedig azért tették, hogy cáfolatot eszközöljenek ki Ibn Szaudtól és a cáfolat alapján, megfelelő propaganda mellett, azt a látszatot keltsék, hogy Ibn Szaud szolidáris a palesztinai arabok, illetőleg a főmufti politikájával.

Tény az, hogy a főmufti Palesztinába való visszatérésevel egyidejűleg újból kiéleződött az arab terror az országban és az eddigi szörványos támadásokat most már komolyabb természetű kilengések követik. Nem lehet tudni még, hogy ezek a támadások nem-e újabb általános zavargások előjelei. A palesztinai zsidóság mindenesetre önvédelemre felkészülten néz a közeli napok eseményei elé.

A javniéli gyilkosság

A Havas jelentése szerint Tibériás közelében, Javniéli zsidó kolónia mellett három, más hírforrás szerint öt zsidó telepest megöltek az arab terroristák. Tibériás és Szafed környékén különösen feszült a helyzet és az angol hatóságok elfogatási parancsot adtak ki a szafedi arab nemzeti tanács főtitkára ellen. Tibériásba csapatokat küldött a kormány. Hír szerint Sir Arthur Wauchope palesztinai főkormányzó, aki jelenleg Londonban tartózkodik, megrövidíti szabadságát és rövidesen visszatér Jeruzsálembe.

A Reuter jelentése szerint a javniéli gyilkosság óriási felháborodást váltott ki az ország zsidó lakossága körében és a zsidó sajtó hevesen támadja a kormányt az Észak-Palesztinában uralkodó biztonságihiány miatt. Nazarethben is feszült a helyzet, amiért két rendőrkielvonást küldtek a városba.

Az arabok is segítséget kérnek

A terror azonban nemcsak a zsidók ellen irányul, hanem a békés arab lakosság is sokat szenved miatta. A nablusi kerületben, Szamária városában több arab lakos zsaroló leveleket kapott, amelyben halállal fenyegetik meg őket, ha nem bocsátják a terroristák rendelkezésére az általuk követelt összegeket. Szamária lakosai védelmet kértek a kormánytól a zsarolások és a várható támadások ellen.

Az utóbbi napokban Transzjordániából átszökött terroristák is résztvettek a zsidóellenes támadásokban. Így Kfar Tabor északpalesztinai kolónia mellett két zsidó munkást sebesítettek meg egy transzjordániai banda tagjai. A két sebesültet az afuei kórházba szállították. A megtámadott munkások segítségére siető kolonisták fegyver-

tűzzel feleltek a támadásra, mire a terroristák elmenekültek. A rendőrség üldözőbe vette őket.

A transzjordániai kormány rendeletet tett közzé, amelyben megtiltja Transzjordánia lakosságának a fegyverviselést, a Palesztina melletti tíz kilométeres határzónában.

A Vaad Leumi kezdeményezésére értekezletet tartottak Jeruzsálemben az összes zsidó kolóniák képviselői. Az értekezlet közép-pontjában a közbiztonság és a zsidó önvédelem kérdése állott. Ben Gurion, a Jewish Agency exekutívájának elnöke, bevezető beszédében a közbiztonsággal összefüggő zsidó követeléseket terjesztette elő. Az északpalesztinai kolóniák képviselői a Szafed

környékén élő zsidó lakosság veszélyeztetett helyzetéről számoltak be. Ben Gurion felszólította a kiküldötteket, hogy szervezzék meg az összes zsidó erők egybefogását a közeljövőben várható támadások leküzdésére és a politikai önvédelem szolgálatában.

Az északpalesztinai delegátusok beszámolója az ottani arab terrorról megrázó hatást gyakorolt az értekezlet résztvevőire. Különösen nagy megütközést váltott ki az egyik delegátusnak a beszámolója, aki elmondotta, hogy egy magasrangú és felelős galileai kormánytisztviselő, akitől védelmet kértek, kijelentette, hogy a mai viszonyok között egyáltalán nincs abban a helyzetben, hogy bizonyos északpalesztinai kolóniáknak megfelelő védelmet nyújtson az arab terroristák támadásai ellen. A Vaad Leumi elhatározta, hogy megerősíti a galileai és az északpalesztinai zsidó kolóniák lakosságát. Záróbeszédében Ben Zwi, a Vaad Leumi elnöke, kegyeletes szavakban emlékezett meg Sztaniszlav Sluga keresztény lengyel munkásról, akit tudvalevőleg Nesz Ciona mellett támadott meg egy arab terrorista, mert zsidónak nézte őt és sérüléseibe belehalt.

Jön! A szezon legnagyobb filmalkotása! Cecil B. de Mille rendezésében!

A pairik ezredese

GARRY COOPER és JEAN ARTHUR

Olvassa az Uj Keletet

Bajonettjével sulyosan megsebesítette Léb Izrael nőiszabót a sigheteri vadászezred egyik katonája

Két kis pájeszes zsidófiúnak a bántalmazását akarta megakadályozni Léb és ezért szurták le. Áldetektiv vitte el a katonát a helyszínről

Cluj, március 15. Tegnap este hét és nyolc óra között a Traian uccában egy katona bajonettjével sulyosan megsebesítette Léb Izrael, 32 éves nőiszabót, akit sulyos állapotban a Zsidókórházba szállítottak.

Léb Izrael lakásáról jövet végighaladt a Traian uton. Az egyik uccakereszteződésnél katonákat látott, akik két pájeszes zsidógyereket vettek körül. Négy katona volt, akik pofozták, rugdosták a megrémült kislíukat, pájeszukat rángatták, az egyiknek pedig a szemüvegét törték össze. Léb megkapta az

egyik katona karját és megpróbálta megakadályozni, hogy a gyerekeket tovább verek. Ugyanekkor egy másik járőkel is beavatkozott a verekedésbe.

Az egyik katona azonban, akinek Léb a hátamögött állott, hirtelen megfordult, kirántotta a bajonettjét és ezt a Léb hasába szurta. A férfi nem látta a bajonettet támadója kezében, nem tudta, hogy megszurta, úgy érezte, mintha a katona öklével vágott volna bele a gyomrába. Nekiment a katonának és felpofozta. Ebben a percben újabb ütést érzett az oldalán, majd a katona futásnak eredt. Léb utána szaladt és ekkor a katona visszafordulva, harmadszor is megszurta. Közben az uccán tumultus támadt, többen rendőrt kiáltottak, de

a bámészködő tömegből kivált egy magas feketekabátos férfi, aki megragadta a menekülő katona vállát azzal, hogy detektiv és a rendőrségre viszi. A katona bajtársai azonban fenyegetőleg közeléptek kirántott bajonettjelkel, mire a civil ember kijelentette, hogy 6 katonatiszt, csak civilruhában

Radio Columbia Ingelen 1937. typ.

Constructio-
ra! Plata Unirii 31. Telefon: 85.

van és egy másik katonát is karofogva megindult, hangos lármá közepette, hogy a téparancsnokságra viszi a garázdálkodókat.

A következő uccasarkon pedig mind az ötön eltűntek.

Léb Izrael magára maradvára észrevette, hogy kabátja, mellénye, sötét inge is több helyen el van szakadva. Odakapott és meleg vért érzett. Közben mind jobban elyengült, megpróbált hazamenni, néhány lépést tett, majd összeesett és nem tudott többet felkelni. A járőkelök értesítették a mentőket, akik rövidesen megjelentek a helyszínen és a sulyosan sebesült férfit a Zsidókórházba szállították.

A kórházban megállapították, hogy a késelés áldozata három sulyos sebet szenvedett és azonnal műtétnek vetették alá. Állapota igen sulyos.

A kórházban a késő esti órákban rendőrmester jelent meg, aki a kissé magához tért áldozatot kihallgatta. A rendőrmester azonban nem tudott arról, hogy egy detektiv bárkit is bekísért volna a rendőrségre. Kiderült, hogy

áldetektiv tartóztatta le látszólagosan a katonákat, hogy a tényleges letartóztatástól megmentse őket

és természetesen a következő uccában szabadon engedte a letartóztatottakat.

A rendőrségi nyomozás állítólag megállapította azt, hogy a késelő katona a sigheteri 5. vadászezredben szolgál és delegációban tartózkodott Clujon. Állítólag történt is ma délelőtt letartóztatás az ügyben. A negyedik kerületi rendőrség azonban nem eszközölt letartóztatást és a téparancsnokságnak szintén nincs közlelebbről tudomása az esetről.

A rendőrségi nyomozás fejleményeit mindenesetre élénk érdeklődéssel várják az áldozat hozzátartozói.

Jön! A szezon legnagyobb filmalkotása! Cecil B. de Mille rendezésében!

A pairik ezredese

GARRY COOPER és JEAN ARTHUR

Mussolini rádióbeszédet intéz az olasz uralom alatt élő muzulmánokhoz

Róma, március 15. Mussolini tegnap Derna és Cirena között a libiai partvidéket tekintette meg. Mindenütt hatalmas lelkesedéssel fogadta az olasz és benszüllött lakosság, mely az ország távoli részéből is összesereglett, hogy az iszlám hódolatát töl-mácsolhassa a Duce előtt. Ellátogatott a Duce néhány szicíliai telepes faluba is. Március 17-én Mussolini a tripoliszi rádióban fog beszélni az olasz irodalom muzulmánjaihoz. A beszédet nagy érdeklődés előzi meg. Illetékes körök hangsúlyozzák, hogy a beszéd nem fog sem közvetlen, sem közvetett módon valami nyugtalanítót tartalmazni más nemzetek címére, amelyeknek fenhatósága alatt szintén élnek muzulmánok. A Duce csupán az iszlámmal szembeni fasiszta politikát fogja ismertetni.

Londoni jelentés szerint a volt négyes kijelentette a Havas ügynökség egyik tudóstojának, hogy ingadozás nélkül minden reményét a Népszövetségbe helyezi s kész elfogadni a franciák és angolok bármely javaslatát azzal a feltétellel, hogy azok a jog szempontjait tartják szem előtt. Közölte a négyes, hogy delegátusokat fog küldeni Genfba, de azt nem volt hajlandó közölni, mit fognak tenni megbízottjai, ha a meghatalmazási bizottság nem ismeri el. Hailé Szelasszié egyébként most a háboru történetének megírásán dolgozik, amely birodalmának elvesztésére vezetett.

— Egy német gőzös elüllyesztett egy dán hajót. Kielből jelentik: A sűrű ködben a Werner Kunstmann német gőzös összeütközött a Maria Klauzen dán hajóval, amely gyorsan elsüllyedt. A hajó összes matrózait megmentették.

כשר של פסח
Megbízható Borkereskedők, vendéglősök és kocsmárosok figyelmébe!!!

Vagon, hordó és palackozott tételekben a legjobb minőségű albaiuliai, telnai és sárcsi fajborok. A legjobb minőségű sziva- és seprópálinkák kaphatók a legolcsóbb árak mellett a

FRATII TESLER S. A. CÉGNÉL CLUJ,
P. Mihai Viteazul 13, 30. Telefon 1576, 813.

SPORT

A meglepetések vasárnapján kikapott a Ripensia, CAO és Chinezul

Az Unirea Tricolor megszerezte első ideai győzelmét és máris elkerült az utolsó helyről. Ramek sportot eredményezett a cluji rangadó. Láb- és kartörés Bucurestiben

A forduló legjobb teljesítményét a Juventus érte el

Cluj, március 15. (Az Uj Kelet tud.) Nem kellett büvös tehetség bejósolni, hogy a Nemzeti Bajnokság harmadik fordulóján bőven adódhatnak meglepetések. Nos, a jóslás beteljesedett. Aradon kikapott a Ripensia és ezzel minden valószínűség elvészette esélyét arra, hogy bajnokságát megvédje. Az eddigi eredmények és erőviszonyok szerint a bajnokságot a Rapid és Venus döntik el egymás között. Bucurestiben az Unirea Tricolor szimpatikus együttese megszerezte ideai első győzelmét a Crisana ellen és az utolsó helyről máris elkerült, amelyet a Chinezul foglalt el. A forduló legszebb eredm-

nyét a Juventus érte el, amely saját otthonában győzte le a Chinezul együttesét. A további mérkőzések nagyrészt a papirformának megfelelőleg fejeződtek be: a cluji rangadót a favorit Victoria nyerte, Oradean a feljövőben levő CAO minimális arányú vereséget szenvedett a hatalmas játékerőjű Rapidtól. A Venus biztosan győzte le a Gloriat, hogy vezető pozícióját megerősítse.

A Nemzeti Bajnokság A) csoportjának teljes fordulóján kívül a vasárnap sportján számos bajnoki és barátságos mérkőzés szerepelt. A vasárnapi sporteredményekről az alábbi tudósításaink számolnak be:

Remek sport, jó védelmek, gyenge csatársorok

Victoria—Universitatea 3:1 (2:0)

Cluj, március 15. (Az Uj Kelet tud.) A tavaszra fordult időjárás minden szépségével kedvezett a két cluji együttes bajnoki párharcának. A ragyogó nap tömegesen ontotta sugarait már a kora délelőtti órákban. A pályán nyoma sincs a multheti „vizi-póló” mékőzéseknek. A tribünök zsufolva vannak, amikor Mity Niculescu (Bucuresti) sipjelére igazított hangulatban kezdetét veszi a mérkőzés. Azonnal a Victoria, a favorit támad. Főlényesen. Talán főlényesebben is, mint arra oka lenne. Mert bár a játék megy a manasturi legénységnek, minden labda hozzájuk ragad, rövidesen azonban kiütözik az együttes nagy hibája: a csikorgó csatársor. Mindössze két ember nyújt elfogadható játékokat: Munteanu és Capusan. De sokat segít a halvesor, amely szintén béna: Pál gyengén mozog. Annál jobb azonban Nistor és Pop III. Utóbbi állandóan előre lendíti a labdát mindannyiszor elvezítő támadásort. Immár 10 percre támad a Victoria, gölhelyzet is adódott. A belsők rosszak, de különösen a center marad le minden labdáról. A Victoria védelme azonban nem engedí felszabadulni az ostromlót U-kaput. Tart, tart a nyomás — gól nélkül. Végül is Munteanu megünne társai pepecselését — unalmasan kezd tologatni a Victoria — közel harminc méterről jól megvágja a könnyű krónküllőjét, új labdát, a váratlan lövés után hiába veti magát Seps: a labda ott pihen a jobbsarokban. 1:0. A Victoria tovább támad. Az Univeristatea csak szórványosan jön fel, de nem veszélyes. Nagyszerűen védekezik a Victoria. Alig hét perc telik el és a sorozatos Victoria támadásoknak újabb eredménye születik: Cornea bead, a labdára Cocuban szalad rá, Munteanu azonban gyorsabb, leszaladja játéktársát és kemény, jól irányított lövése: 2:0. A második Victoria-gól után az U magához tér (eddig hol volt?) és támad. Gain szökteti Dragat, akinek pompás beadását, a kapu torkában, Paunescu, jó érzéssel — fölé fejei.

Tud az U — ha akar...

A második féldőben mintha kicserélték volna a Victoria ellenfelet. Az egyetemiek régén nem látott elánja seper végig a Victoria térfelén: egy új Univeristatea és — érdekes! — ezúttal az Univeristateához ragad minden labda. A tribünön eddig letargiában merengő U-hiveknek is megjön a hangjuk: csak úgy pattog a biztatás és az Univeristatea 15. percig szorítja a kapujához a kétségbeesetten — de sikeresen védekező Victoriát. Elmúlik a nagy nyomás, gól azonban nincs. Gainnal a centerben azonban az Univeristatea ezúttal jobb a Victoriánál és az iram csökkenése dacára azt a benyomást kelti, hogy megnyeri a mérkőzést. Váltakozó támadások lendülnek mindkét kapu felé, az Univeristatea azonban sokkal jobb, mint a Victoria volt az első féldőben. A 20. percben aztán siker koronázza az Univeristatea támadásait is: A középfedezet David jó labdát ad Gainnak, aki kiteszi Dragat. Ez befelé kanyarodva, otthagya Pált és a tizenhatos sarkából nagyszerű lövéssel javít: 2:1. A gól alaposan felvillá-

nyozza az egyetemieket és — hiveiket. Alig négy perc múlva azonban Pop III—Capusan akcióból utóbbi négy lépésre kerül a kaputól, alaposan megvágja a labdát, de Sepsit találja el, a labda kipattan, Cocuban II előtt a labda, akinek van alkalma helyezve hálóba juttatni a Victoria harmadik gólját. 3:1. Nincs is több esemény, kivéve az Univeristatea próbálkozásait az eredmény megjavítására.

Ismét a Victoria védelme győzött!

A mérkőzést kétségtelen, a homogénebb Victoria megérdemelten nyerte, állapítsuk meg azonban, hogy az Univeristatea második féldői játékaival kiegyenlítette a formais erőviszonyokat és könnyen meg is nyerte volna a mérkőzést. Ehhez azonban jobb, lelkesebb játék és fizikai kondíció kell, amelyekből a Victoria bőven rendelkezik. A mérkőzés sorsát mindenesetre ezúttal is a Victoria védelme döntötte el. Ugy a két hávéd, mint a halvesor magasan fölötte állott az egyetemiekének. Ha azonban az U az első féldőben is nyújtani tudja a másodikban mutatott képességeit, az eredmény más lett volna.

Egyénileg a győztes csapatból Felecan II, Pop III, Nistor, Munteanu és Capusan, az Univeristateából Janovici, Seps, David és Gain érdemelnek külön említést.

A remek iramu, látványosságban bővelkedő mérkőzést Mity Niculescu hibáktól mentesen, de szürkén vezette.

Victoria: Munteanu II, Cocuban—Felecan, Pál—Pop—Nistor, Cornea—Munteanu—Cocuban—Felecan—Capusan.
Univeristatea: Seps, Borgea—Janovici, Golub (Putnic)—Gain (David)—David (Golub), Bence—Paunescu—Putnic (Gain)—Ploesteanu—Draga.

FC Rapid—CAO 1:0 (0:0). Oradea, március 15. Háromezer néző előtt játszották a mérkőzést, amelynek eseménye, hogy a CAO kitűnő, de még nem régi formájában játszott. A mérkőzés a mutatott játék alapján eldöntetlent ígért, amikor a bucaresti csapat Lenghel révén megszerezte a győztes gólt. Bíró dr Stanciu.

AMEFA—Ripensia 3:1 (0:0). Arad, március 15. Az első féldőben nagy küzdelem, egyenlő ellenfelek. A mérkőzés sorsát Burger öngólja dönti el, amely után a Ripensia összeesik és az aradi csapat Batrin, majd Praszler révén győz. A vigaszgölt Schwartz lötte. 4500 néző, bíró Costel Radulescu.

Venus—Gloria 4:1 (3:0). Ismét két mérkőzést játszottak a Venus-pályán, amelynek tribünjeit tizenötezer néző övezte. A Venus győzelme pillanatig sem volt kétséges. Pe-tea (2) és Humis (2), illetve Mercea lökték a gólokat. A mérkőzés keretében egy kapuelőtti összecsapás alkalmával Enea (Venus) lábát törte, míg Theimler kapus karficamodást szenvedett. Bíró Jonescu Tope.

Unirea Tricolor—Crisana 2:0 (1:0). Az Unirea Tricolor együttese megérdemelten győzött Schlieru és Jordache góljaival. Bíró Ritter.

Juventus—Chinezul 3:1 (1:1). Timisoara, március 15. Az első féldőben kiegyensúlyozott küzdelem, a másodikban felülkerekedik a vendégcsapat. Devittor (2) és Zainescu, illetve Bajusz lötték a gólokat. Kétezer néző, bíró dr Rusu.

Nemzeti Bajnokság B)

Sibiu. Soimii—Victoria Carei 4:0 (2:0).
Brasov. Sportul Studentesc—IAR 2:2 (1:0.)

Nemzeti Bajnokság C)

Cluj. CFR—Ceramica 0:0.
Satumare. Barkochba—Vestul 2:2 (2:0).
Lugoj. Mica—Municipiori 1:0 (1:0).
Brasov. CS Targumures—Municipiori 1:0 (0:0).
Dicionanmartin. Brasovia—Patria 5:3 (2:1).

Két ellenféllel nem birt a Haggibbor

Cluj, március 15. (Az Uj Kelet tud.) A kerületi bajnokság keretében a Haggibbor futballcsapata az ősszel megsemmisített mérkőzését játszotta — volna a Echoval. Ebben azonban a legképtelenebb módon akadályozta meg Gorgan szűkségbíró, aki játékevetői hatalmával visszaélve annyira ment, hogy adott pillanatban a pályán csak hat Haggibbor-játékos volt, emiatt a játékot be kellett szüntetni. Az eredmény 4:0 volt az Echo javára, ez azonban aligha fog számítani, minthogy minden valószínűség szerint újrajátszást rendelnek el.

Unirea—Avram Iancu 4:3 (3:1).
Victoria—Univeristatea ifj. 7:1 (3:0).

Oradea. Electrica—Makkabi 6:3 (1:0).
Kolping—Chinezul 3:1 (1:0).
Satumare. SSS—Staruinja Carei 4:1 (3:1).
CFR—Staruinja 4:0 (2:0).

Timisoara. Bohn—Patria 3:3 (3:3).
Vulturii—Herta 1:0 (0:0).
Unirea—Rapid 2:1 (1:1).
Fratelia—Venus 3:0 (2:0).
Freidorf—Galvani 0:0. Jimboliana—CFR 1:1 (1:1).

Arad. Intelegera—SGA 2:1 (2:0).
USA—Sparta 4:0 (0:0).
Tricolor—Transzilvania 1:1 (1:0).
Unirea—Astra 1:1 (1:1).
Juventus—CAA 3:2 (2:1).

Barátságos mérkőzések

Craiova. Rovine—Jiul 4:0 (2:0).
Timisoara. Electrica—Dura 3:2 (1:0).
Targumures. Mures—Monopol 9:1 (7:0).
Brasov. ACIFR—Astra 4:0 (3:0).
Sibiu. CFR—Municipiori 2:1 (0:1).
Bucuresti. Makkabi—CAC 5:4 (4:0).

Külföldi eredmények

Budapest. Ferencváros—Szeged 8:1 (3:1).
Nemzeti—Kispest 4:1 (2:0).
Ujpest—Haladás 6:1 (3:0).
Elektromos—Bocsalk 4:1 (2:0).
Budafok—III. kerület 2:1 (2:0).
Phöbus—Budai 0:0.

Győr. Hungária—DAC Győr 6:0 (4:0).
Bécs. Libertas—Rapid 1:0 (0:0).
Admira—Wacker 1:0 (0:0).
Austria—Favoritner 2:1 (0:0).
Hakoah—FC Wien 0:0. WSC—Postspart 2:2 (1:1).
Wienna—Floridsdorf 2:0 (0:0).

Sa'amon ASO nyerte a Hegedüs-kupa vivóverseny

Altmann Haggibbor csak második lett

Oradea, március 15. (Az Uj Kelet tud.) Transzilvania legjobb vivóinak jelenlétében rendezték tegnapi Oradean a Hegedüs-kupa vivóversenyt a zsidó gimnázium tornatermében.

A verseny részletesebb leírását anyagtörődés miatt sajnálattal mellőznünk kell. Ezúttal csak az eredmények közlésére szorítkozhatunk. Első lett Sa'amon Asociația Sportivă Oradea (NSE). 2. Altmann Andre Haggibbor, 3. Szántay ASO, 4. dr Weimann ASO, 5. Kőkőssy CAC, 6. Mezei CAC.

A Barkochba—Tricolor mérkőzés, amely március 21-re volt kitűzve, a Liga határozata értelmében április 25-én lesz. Ugyanerre a sorsra jutott a Vestul—Maramues mérkőzés is.

Erős Csibi nyerte a Calmanovici asztaliteniszserleget. Bucurestiből jelentik: A Calmanovici-serlegért lebonyolított asztaliteniszversenyt Erős Csibi Sporting Bucuresti szettesítéség nélkül nyerte. A vert mezőnyben van Schapira is, aki szintén 3:0-ra kapott ki Erőstől.

A Nemzeti Bajnokság állása a következők:

1. Venus	14	9	3	2	46:17	21
2. Rapid	14	9	2	3	38:17	20
3. Ripensia	14	9	0	5	43:23	18
4. AMEFA	14	7	4	3	29:15	18
5. Victoria	14	8	1	5	37:26	17
6. Gloria	14	7	2	5	29:8	16
7. Juventus	14	4	4	6	25:36	12
8. Univeristatea	14	5	1	8	27:36	11
9. Crisana	14	4	2	8	25:32	10
10. CAO	14	4	2	8	23:35	10
11. Unirea Tricolor	14	3	2	9	25:54	8
12. Chinezul	14	3	1	10	22:45	7

Harisnyák Kesztyűk Fehémemük

habselyem bluzok, sálak, kabát- és kosztümgombok, rövidárúk a legolcsóbban

„STAR“

Calca Marechal Foch 1.
(Hotel Central épület.)
Filia: Regina Maria 46.

APRÓ HIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kiadó május 1-re elsőemeleti lépcsőháza bejárata, világos uccai 2 szoba, előszoba (előszobában vízkagyló). Irodának vagy orvos rendelésnek is kiválóan alkalmas. Érdeklődni Str. Rudeanu (fost Surda) 1. Házfelügyelőnél.

Keresek május 1-re feltétlen uricsaládnál, lehetőleg külön szobával, ort. kóser ellátást. Ajánlatokat „Belvárosban” jellegre a kiadóba kérek.

כשר של פסח

kitűnő szilvívium és elsőrendű faj és asztali borok, 10 lejtől kezdve kaphatók Depo Haasz Timisoara IV., Str. Vacarescu 31.

Könyvszekrény, háromrészes, fekete tölgy, üzletberendezésnek is alkalmas, fehér gyermekszobabutor és egyéb tárgyak költőzködéss miatt eladó. Ligeti, Calea Marechal Foch 53.

Allást keres vallásos, fiatal nyomdász szakember Transzilvania bármely városában. Benőtölés nincs kizárva. Cim: Moskovits Timisoara, Piața Unirii 8.

40 éve fennálló fűszerüzlet Petroseni legforgalmasabb helyén elköltözés miatt eladó. „Fűszer” jellegre a kiadóba.

Házasság céljából megismerkednék intelligens 30—35 éves izr. urral, kinek biztos egzisztenciája van. 27 éves középtermetű csinos, szolidéleletű kedvelő nő vagyok. 400 ezer lej készpénzzel, értékes butorral és kelengyével rendelkezem. Részletesen leírt választ a kiadóba kérek. „Diszkréció biztosítva” jellegre.

Perfekt német, középkorú, intelligens izr. urinó, jó bizonyítványokkal, azonnal elhelyezkedne uricsaládnál nevelőnő, vagy társalkodóni minőségben. Cimeket a kiadóba kér.

Két szoba, konyha, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó.

Vendégfői és szállodai berendezés jutányosan eladó. Cim és leltár a kiadóban.

Suche ein intelligentes Mädchen mit deutsche und rumänische Sprachkännisse zu 9—10 jährige Mädchen. Offerten sammt Photographie und zeugnisse bitte an Adresse „Provinz” zur Redaction.

Csemége szakmában jártas ügynököt keresek. „Garancia” jellegre.

Géprónó perfekt román, magyar, lehetőleg gyorsírás tudással szobabattartó irodában felvétetik. Ajánlatok „Intelligens” jelíggel a kiadóban küldendő.

Szakácsnőt, ki diétikusan is főz, egyelőre ideiglenesen felvesszünk a husvétii ünnepekre. Cim a kiadóban.

Három szoba konyha fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Regele Ferdinand 133.

Egy szoba konyha fürdőszoba május 1-re kiadó. Regele Ferdinand 133.

Gyerekekhez értő nő elvétetik egyéves flucskához. Motilor 42.

Weisz Kálmán és Jenő szabócé

megszűnése folytán, amely cégnek hosszú éveken át

S Z A B Ó C É G

voltam — önállósítottam magamat

D. Mozes urisabósága

cég alatt Clujon a REG. FERDINAND 11. alatt, Gólya áruház palotája, I. em.

A zsidó diaszpora tudományos akadémiaja

Gyermekek és tömegek a zsidó tudomány szolgálatában

Minden nemzeti megújulás bölcsőjénél áll a nyelvmozgalom. Így volt ez Magyarországon, amidőn az osztrák hegemonia elleni komoly reakció megkezdődött, Transzilvániában a román nemzetiségi mozgalom utraindulásánál s nem lehetett másképp a lengyel-zsidó reneszánsz hajnalán sem. Mert reneszánsz az az áramlat, amely ma a lengyel zsidóság szellemi életében végigvonul.

A nyelvkérdés

Miután a fejlődés a jiddisnek juttatja azt a szerepet, hogy a lengyel zsidó kultúrét megújításának eszközéül szolgáljon, értendő, hogy az első feladatot a nyelv korrektségében és tisztaságában kellett látni. Széppé tenni és jóhangzásúvá, keményre és dallamossá, hogy kötőre és muzsa egyaránt megszólalhatson rajta. A jiddis nyelv területén nagy zürzavar uralkodott, annak ellenére, hogy a jiddis irodalom már olyan kimagasló alakokat tudott felmutatni, mint egy Mendele Mojcher Sforim, meg egy Schalom Aléchem. Nem volt egységesen megszövegezett helyesírás; ahány vidék annyi ortográfia volt használatban; lengyel és orosz szavak tömeges átvétele teljes meghamisítással veszélyeztette a nyelvet; a jiddis iskolák tankönyveinek megszerkesztése halálra nehéz feladatot adott, mert hiányzott egy begyökerezett, elfogadott terminológia.

A filológiai szekció

A rohamos fejlődésnek ilyen fázisaiban születtek meg az összes nemzeteknél az akadémiai, állami támogatással és abszolút tekintéllyel. A lengyel zsidóság viszont megteremtette a vilnai zsidó tudományos intézetet, az IWO kebelében a filológiai szekciót, hogy a rendcsinálás munkáját elvégezze. Olyan elemi dolgokat kellett tisztázni, mint pl. a főnevek nemei és többes végződésai, hogy vajon „Fragen“ vagy „Fragas“ a helyes. Az IWO nem dönt önkényesen. Űrlapokat állít össze a kétes szavak jegyzékével, szétküldi azokat az ország minden tájára, iskolákba és jesivákba, rabbiknak és munkásoknak, egybeveti és ellenőrzi a válaszokat s amikor kimondja a „pszák“-ot, az kötelező erővel bír. Külön jiddis filológiai konferencia szentesíti azután az IWO határozatait.

Gyermekek a tudomány szolgálatában

A filológiai szekció legfigyelemreméltóbb munkássága az, amelyben a gyermekek, mint közvetlen munkatársak szerepelnek. Gyermekek mint egy tudományos akadémia tagjai? — kérdeik majd csodálkozva. Hát tagok éppen nem, de valóban teljes értékű munkatársak.

Ugyanis bizonyos nyelvtudományi jelenségeket a gyermekek beszédfejlődésén keresztül lehet a legjobban megfigyelni és ellenőrizni. Ezért az IWO külső kutatási munkáiként bevezette a gyermeki beszéd fejlődésének ellenőrzését és irányítását. S ezt a „kutatómunkát“ maguk a gyermekek végzik el. A 10—14 éves „tudósok“ megfelelően megszerkesztett űrlapokat kapnak, amelyekbe a tanító magyarázata alapján be kell vezetniük mindazon kifejezéseket, melyeket kisebb testvéreik rosszul használnak, akár téves kiejtés, akár alkalmazás által. Ezek a megfigyelések tulajdonképpen nem is kizárólag filológiai célokat szolgálnak; a felhalmozott anyag a gyermekpszichológiához is rendkívül értékes adatokat szolgáltat, amennyiben kézzelfoghatóan megmutatja, milyen ponttól kezdve nem képes a gyermek a helyes értelmezéssel követni a felnőttek gondolkodását és beszédét. Az eredményeket végül a gyakorlati pedagógia értékesíti s ezek ezres brosurákban válnak közkinccsé.

A IWO szerepe a mindennapi életben

A pszichológia-pedagógiai szekciót egyébként a legszeretőbb gondosság veszi körül. Kire viszi át az új életformákat kereső nemzedék minden kívánságát és reményét? A gyermekekre. Ő éljen tisztultabban s legalább az ő osztályrésze legyen az, amit a sors túlnak megtagadott. Az iskolán és nevelésen keresztül az IWO a hétköznapi életébe szól bele és döntő szerepet játszik egy egész nemzedék közvetlen irányításában. Az IWO közvetíti a legfejlettebb nyugati módszereket, melyeket még a chéderekben is igyekszik alkalmaztatni. Országos iskola-ankétok által, amelyeket helységenként intellektuek és a tantestületek vezetnek le, állapítja meg

a kiküszöbölésre váró régi tanítási és nevelési hibákat, az eredményeket nyilvánosságra hozza és valóságos társadalmi mozgalmat indít bizonyos iskolareformok bevezetése érdekében, természetesen csak az autonóm zsidó iskolákban. Ez a szekció sajtón és előadásokon keresztül széleskörű felvilágosító munkát végez a nevelési kérdésekről s arra törekszik, hogy hallgatólagos, kölcsönös ellenőrzés örködjék minden gyermek sorsa fölött.

Nem hallgathatjuk el természetesen, hogy a mai Lengyelországban uralkodó általános gazdasági és társadalmi viszonyok milyen áthidalhatatlan akadályokat állítanak ezen célkitűzéseknek tömeges méretekben való megvalósítása elé. De az IWO munkája megjelölte az utat, amelyen a lengyel zsidó-

ság haladni fog, ha a mai sötét elnyomást el fogja seperni a történelem.

A történelmi szekció

Az IWO egyik büszkesége a történelmi szekció. Ennek élén Simon Dubnow áll, a 10 kötetes „Weltgeschichte des Jüdischen Volkes“ világhírű szerzője.

A zsidó történelem körül már annyit kuttattak és még mindig annyi minden maradt feltáratlanul. Nem is annyira az események külső folyásában vannak homályos pontok, mint inkább a belső népi élet zajlását illetően. A mai zsidó történelem sokkal jobban érdeklődik, hogyan éltek belső életüket bizonyos ország zsidói, mint az, hogy mi történt velük. Ma a pozitív elemeket kutatjuk, azoknak lehétköznapi formájában. A tömegek fájdalma és öröme, gyászja és ünnepe, gyermekora és öregsége a fontos, — mert a mai zsidó történelem nem apológikát, védőiratot ír, hanem építőköveket keres a zsidó lét maradandó épületéhez.

Az IWO által leginkább előtérbe helyezett korszak: a közelmúlt, amelynek minden egyes mozzanatát oly érezhetően hordjuk magunkon, — a közvetlen mögöttünk álló harcainkat a kenyérért, jogért, kulturáért —, mozgalmainkat, győzelmeinket és kudarcainkat, fellendüléseink és hanyatlásaink történetét akarja az IWO feltárni, hogy a

mult tapasztalatai segítségünkre legyenek a jövő utjának keresésében.

Innen van, hogy a történelmi kutatómunkát sem kizárólagosan szobatudósok végzik, hanem tömegek. A most folyó kutatásban, a lengyel zsidóság félszázados mozgalmairól — különös tekintettel a zsidó munkásmozgalomra —, minden helység és minden szervezet résztvesz, központi utasítás szerint gyűjtve az adatokat. A kollektív tudományosság előrevetett árnyéka ez a mozgalom.

A pinkászok

Ugyanez a módszer érvényesül a távolabbi korszakok feldolgozásánál is. Régi hitkönyvek lomtárjaiban vasos „Pinkász“-ok, jegyzőkönyvek porosodnak, amelyekbe gondos kezek cifra betűkkel a község életének minden eseményét feljegyezték. Egy még alig kiaknázott kincsezár ez a pinkászgyűjtemény. Az IWO felbresztette irántuk az érdeklődést s önkéntes csoportok egységes terv szerint hatolnak be a pinkászok pecsétjei alá zárt múlt titkaiba.

Az IWO keresztülvitte, hogy zsidó diákok doktori téziseihez zsidó témákat válasszanak. Kimeríthetetlen anyag erre a célra a zsidó folklor, a népzene és népköltészet, meseik, szokások és közmondások, stb., stb., amelyet egy speciális etnográfiai szekció irányít. Weinmann Jenő

Gyengül az arab terror Palesztinában

Betiltották a Haarecet

Jeuzsálem, március 15. Az az az aggodalom, hogy a mult szombaton történt jeuzsálemi események nyomán újabb terrorhullám fogja eldönteni az egész országot, nem bizonyult valószínűnek. A szombaton történt események izolált jelenségek maradtak és vasárnap óta nem került sor komolyabb természetű kilengésre. A Nesz Ciona kolónián megszelídített lengyel munkás, Staniszlav Sluga egy arabban, akit szembesítettek vele, felismerte támadóját, aki azután beismerte a nyomozó hatóságok előtt, hogy zsidónak nézte Slugát és ezért támadta meg őt.

Tulkarem mellett egy arab őrt megölték a terroristák.

A „Haarec“ című héber napilapot egy hétre betiltotta a kormány, miután élesen támadta a hatóságok magatartását a jeuzsálemi események kapcsán. A többi héber

lapok erősen tiltakoznak a Haarec betiltása ellen.

A Vaad Leumi felhívást intézett a zsidó lakossághoz, hogy őrizze meg nyugalmát és tartózkodjék erőszakos megnyilatkozásoktól a provokációkkal szemben, mert a jisiv elengedése éppen arra várnak, hogy a zsidók is támadásba menjenek át. Meg kell őrizni a nemzeti fegyelmet, mert különben újabb zavargások törhetnek ki.

A haifai rendőrség épületére bombát dobtak a terroristák. Az épület sérületlen maradt, de egy arra haladó arab nő súlyosan megsebesült.

Újabb jelentés szerint az arab terroristák Jeuzsálemben megtámadták egy angol rendőrszolgát és annak több tagját megsebesítették. Bejamina kolónia ellen is támadást kísérelt meg egy csoport, de visszaverték őket.

A Gestapo segédletével pusztítják el Németországban a megmaradt zsidó vállalatokat

Schacht birodalmi miniszter nem fogadta a zsidó kereskedők és iparosok küldöttségét és hivatalnokai kijelentették, hogy a miniszter megváltoztatta eddigi magatartását a zsidókkal szemben

Berlin, március 15. Boris Smolar, a Zsidó Távirati Iroda európai hírszolgálatának vezetője, aki Németországban dolgozott az utóbbi időben és mint megirtuk, kiutasították a birodalom területéről a német hatóságok — rendkívül érdekes információkat közöl a náci-rezsim szűkebb gazdasági hadjáratairól.

„Az utóbbi időben jelentős mértékben kiéleződött az a megsemmisítő hadjárat, amelyet a német gazdaságban indítottak a zsidók ellen. A német munkafront által beindított hadjárat most már hivatalos segédlettel folyik. Németország minden részéből több ezer kereskedő és iparos érkezett az utóbbi napokban Berlinbe, hogy dr Schacht biro-

dalmi gazdasági miniszter védelmét és segítségét kérjék azon intézkedések ellen, amelyek a zsidóknak a kereskedelemről és iparból való kizárására irányulnak, a hatóságok és különösen a Gestapo nyílt és közvetlen közreműködésével.

A Gestapo különösen azokon a vidékeken fejt ki nagy aktivitást, ahol a zsidók még szerepet játszanak a textil- és bányászásban. Az általános jelszó a következő: A zsidóknak nem szabad profitálniuk a német fegyverkezés által teremtett új konjunktúrától. Napról napra növekedik a nyomás, amelyet zsidó cégekre gyakorolnak, hogy virágzó vállalkozásaikat nevétségesen olcsó áron árjáljanak adják át. Ahol a szóbanforgó zsidó tulajdonos a „privát“ jellegű erőszaknak nem enged, a Gestapót hívják segítségül és a titkos államrendőrség segédletével hamar létrejön az „üzlet“. A Gestapo tisztviselői azzal fenyegetik a zsidó gyár- és üzlettulajdonosokat, hogy a valuta-rendelkezések megszegése címén, amiért ma halálbüntetés jár, letartóztatják őket, ha nem adják el gyorsan vállalkozásukat árjálknak. Jellegzetes példája a Gestapo zsarolási taktikájának az a letartóztatás, amelynek az utóbbi időben a Red Star Line Arnold Bernstein cég ügyvezető igazgatója esett áldozatul.

A Berlinbe özönlött zsidó iparosoknak és kereskedőknek keserű csalódásban volt részük: dr Schacht nem fogadta őket és hivatalnokai kijelentették, hogy a birodalmi miniszter megváltoztatta magatartását a zsidókkal szemben és nem hajlandó már régi álláspontját fenntartani, hogy a zsidókat ne akadályozzák gazdasági tevékenységükben.

Különösen Sziléziában öltött rendkívül éles formát a zsidók gazdasági tevékenysége ellen irányuló hadjárat. A nemzeti szocialista lapok — nyilván hivatalos utasításra — közlik Streitschwerdt kerületi biztos cikkét, aki kiadta a jelszót, hogy ki kell rekeszteni a zsidókat a sziléziai börtönpáról, ahol állítólag még vezető szerepet játszanak. Streitschwerdt közli, hogy a Globowski et Müller zsidó céget, Breszlau legnagyobb börtöncégét 18 ezer márkára és üzemeinek kététhónapi bezárására ítélték. A cikkirő azonban nem ad magyarázatot a büntetés okára vonatkozólag. A „néptársakhoz“ fordul, hogy kerüljék el a zsidó üzleteket, majd befejezésül a következőket írja:

„Sok zsidó üzlet lehuzta kirakatának rolóját, hogy ne lássák az üzletben vásárló árja vevőket. A házakba „névtelen“ csomagokat szállítanak. Ennek a névtelenségnek véget kell vetni. Minden becsületes németnek tudnia kell, mi a kötelessége“.

Berlin, március 15. Németország egyetlen zsidó tudósintézményét Bad Sodenben, Wiesbaden mellett, bezárták a hatóságok. Az intézkedésre nem adtak magyarázatot. Ennek a szanatóriumnak a bezárása azt jelenti, hogy a zsidó tudósokat megfosztották annak lehetőségétől, hogy kórházi kezelésben részesüljenek, miután a nemzsidó szanatóriumok nem vesznek fel zsidó betegeket. A badsodeni súlyos betegeket az általános zsidó kórházakba szállították be, míg a kevésbé súlyos állapotban levőket hazaszállították.

— Marinescu professzor cluji előadása. Dr. G. Marinescu, bucaresti orvostanár, a világhírű ideggyógyász, folyó hó 16-án, kedden délután 6 órakor az egyetemi könyvtárban előadást tart a „Societatea de endocrinologia obstetrica“ keretében. Előadásának címe: „Acromegalia és gigantizmus“, amit új adatokkal és proiectiókkal fog bemutatni. A rendező szövetség ezután hívja meg az előadásra az orvosokat és az érdeklődőket.

SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁR R.T. · BUCUREȘTI · TG. MUREȘ
TERVEZÉSÉBEN.
KIVÁNTA MEGBIZOTTUNK FELKERESI.

Hogy La...
kereszturi...
és a Szent...
marék föld...
i polgárme...
meretes, né...
deklodésné...
zsidó női ü...
horogkeresz...
löletet vilá...
dében, igen...
len a „mó...
üldözik. A...
lévőtező...
hős, piszko...
nyomorult...
Völkischer...
zárják tőb...
tert.

La Guo...
kijelentette...
vissza abbó

Hogy az...
fajgyűlölet...
igen nagy...
melyet pro...
lapkiadók...
fajszita p...
olás fajsz...
ról. Az elő...
lent meg, k...
Castellini...
lentette, h...
helytelen u...
pedig teljes...
és népközö...
sük. Az elő...
szemítizmus...
te ki, hogy...
kérdés“. M...
előző né...
hogy az er...
küzdésében...
Németország

Hogy Ro...
kivánt a z...
sónókor kü...
nöke üdvöz...
purimkor i...
dult. A zsidó...
az amerikai...
„Sokszáz...
tani a zsidó...
mely a zsidó...
tott, erősít...
Legyenek t...
ségnek, me...
ténlemben

— Ma ut...
miniszter...
tonescu ma...
birtokáról...
miniszter...
lós látogat...
a török főv...
száérkezik

— 110 e...
Jeuzsálemb...
dim, az ál...
számlálást...
lóniakon d...
nek eredn...
hogy Pales...
110 ezer z...
nyeken ura...
ezer építőm...
niákra, h...
tok elvégz...

— Enés...
gyomorfája...
és álmatlan...
reggel felk...
„Ferenc Jo...
titja, fertő...
vérkeringés...
az egész s...

— Több...
Keren Kaje...
tik: Egy e...
gát megne...
mint tizmil...
zott a Kere...
éjaira.

HIREK

Érdekelni fogja:

Hogy La Guardia newyorki polgármester édesanyja La Guardia Irén, a rákoskeresztúri zsidó temetőben van eltemetve és a Szentgyeget csak nemrég küldött egy marék földet édesanyja sírjáról a newyorki polgármesternek, La Guardia, mint ismeretes, néhány nap óta a világsajtó érdeklődésének középpontjában áll, mert egy zsidó nő ülésen nagy beszédet tartott a horogkereszt ellen. La Guardia a faji gyűlöletet világvészedelemnek nevezte beszédében, igen súlyos támadást intézett az ellen a „módszer” ellen, ahogy a zsidókat üldözik. A berlini sajtó ezért Guardiát a következő jelzőkkel illette: „Zsidó szájhős, piszkos talmudzsida, newyorki strici, nyomorult suhanc, gangszterek vezére.” A Völkischer Beobachter azt követelte, hogy zárják tébolydába a newyorki polgármestert.

La Guardia egy eheti nyilatkozatában kijelentette, hogy egyetlen betűt sem von vissza abból, amit mondott.

Hogy az olaszok nem akarnak tudni a fajgyűlöletről! Az olasz közvéleményben igen nagy feltűnést keltett az az előadás, melyet prof. Niccola Castellini, az olasz lapkiadók egyesületének elnöke és ismert fasista politikus tartott Flórencben, az olasz fasizmus és Németország viszonyáról. Az előadáson igen előkelő közönség jelent meg, köztük a konzuli testület tagjai. Castellini professzor előadása során kijelentette, hogy a német fajelmélet teljesen helytelen utakon jár, a biológiai vérelemélet pedig teljesen alkalmatlan, hogy a nemzet és népközösség fogalmát vele megrögzítsük. Az előadó igen élesen elítélte az antiszemizmust és azt a meggyőződését fejezte ki, hogy Itáliában sohasem lesz „zsidó-kérdés”. Mindezek kiemelése mellett az előadó nem mulasztotta el hangsúlyozni, hogy az európai bolsevista-veszedelem lekiűzésében teljes a szolidaritás Itália és Németország között.

Hogy Roosevelt elnök boldog purimot kívánt a zsidóknak. Eddig csak Rós-Hu-sóknak küldött az Egyesült Államok elnöke üdvözlőt a zsidóknak, most azonban purimkor is a rádió útján hozzájuk fordult. A zelnök a következő üzenetet küldte az amerikai zsidóságnak. „Sokszáz év előtt Hamán ki akarta irtani a zsidó népet. A csodálatos megváltás, mely a zsidóknak akkor osztályrészül jutott, erősítse meg a jövőbe vetett hitüket. Legyenek tudatában annak a ragyogó örökségnek, mely osztályrészükül jutott a történelemben.”

Ma utazik Ankarába Antonescu külügyminiszter. Bucurestiből jelentik: Victor Antonescu ma a fővárosba érkezik telearmani birtokáról, ahol két napot töltött. A külügyminiszter ma este Ankarába utazik hivatalos látogatásra. Antonescu két napot tölt a török fővárosban és még e hét végén visszazárkezik az országra.

110 ezer zsidó munkás Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: A Histadrut Haovdim, az általános zsidó munkásszervezet számlálást eszközöl a városokban és a kolóniákon dolgozó zsidó munkásokról és ennek eredményeként megállapítást nyert, hogy Palesztina városaiban és falvaiban 110 ezer zsidó munkás dolgozik. Az illetvényekben uralkodó munkáshiány következtében ezer építőmunkás és diák vonult ki a kolóniákra, hogy segítsenek a szezon-munkálatok elvégzésében.

Emésztési nehézségek, hélyregheség, gyomorfájás, májduzzadás, ingerlékenység és álmatlanság esetén az emésztőcsatornát reggel felkeléskor egy pohár természetes „Fereze Józser” keserűvizet alaposan kitzitja, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes utra tereli és felfrissíti az egész szervezetet. Az orvosok ajánlják.

Több mint tízmillió lejes adomány a Keren Kajemet javára. Jeruzsálemből jelentik: Egy európai zsidó, aki nem akarja magát megnevezni, 13 ezer fontot, ami több mint tízmillió lejek felel meg, adományozott a Keren Kajemetnek, zsidó földvásárlás céljaira.

MARGIT UJRA KUDARCOT VALLOTT...

MIÉRT?

FÜRDŐ PALMOLIVE SZAPPANNAL SELYMESSÉ TESZI A BŐRT

A Palmolive szappant nemcsak az arc bőr ápolására ajánljuk, hanem a testére is. Palmolive oly olcsó, hogy a nők milliói használják fürdőszappanként is és boldogok, hogy testüket olyan kiváló anyaggal kezelhetik, mint az olajbogyó olaja.

A Palmolive finom habja behatol mélyen a pórusokba, megpuhítja és megfiatalítja az epidermiszt. A pórusok megtisztulnak. Így a mindennapi fürdő a Palmolive szappannal valószínűleg szépi-tőfürdővé válik és minden nőnek ragyogó bőrt kölcsönöz, ami a siker biztosítója.

— **Marioara jugoszláv királyné Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Marioara jugoszláv királyné ma reggel a fővárosba érkezett. Cotroceni Károly király fogadta a magas vendéget, aki sokszoros évi pihenőjét kezdi meg Romániában.

— **A jeruzsálemi egyetem rektora Varsóban.** Varsóból jelentik: Dr. Hugó Bergmann, a jeruzsálemi héber egyetem rektora, Varsóba érkezett, ahol nagy ünnepekben részesítették a zsidó szervezetek és tömegek. Bergmann rektor kihallgatáson fogadta Szwientoszlawszki vallás- és közoktatásiügyi miniszter, majd Antoniewicz professzort, a varsói egyetem rektorát látogatta meg. Hugó Bergmann rendkívül érdekes nyilatkozatot adott a lengyelországi sajtó képviselőinek a héber egyetem fejlődéséről, majd a zsidó egyetemi ifjúságnak tartott előadást zsufolt teremben. Ezen az előadáson a revizionisták tüntetést rendeztek. Röpcédulákat osztogattak, amelyben J. L. Magnes egyetemi kancellár, Bergmann rektor és Norman Bentwich professzor lemondását követelték. Bergmann rektor előadásában kijelentette, hogy mindent el fog követni annak érdekében, hogy minél több lengyelországi zsidó diák folytathassa tanulmányait a héber egyetemen.

— **Vámbéry Rusztem védi Benamy „Szerelem alberletheben” c. regényét a budapesti bíróság előtt.** Budapestről jelentik: A törvénytörés vádtaácsa április 26-ára tüzte ki a vádtaácsai tárgyalást Benamy Sándor „Szerelem alberletheben” című, elkobzott regénye ügyében. Benamyt a tárgyaláson Vámbéry Rusztem és dr. Domokos József képviselik.

— **Zsidó sajtó-konferencia a párizsi világkiállításon.** Varsóból jelentik: A varsói újságírószindikátus zsidó szekciója elhatározta, hogy akciót indít a zsidó újságírók összehívására, a világkiállítás idejére. Ezen a konferencián az összes országok zsidó újságíró-szervezetei résztvennének.

— **Százhusz éves a színházi ruhatár.** A színházi világ nevezetes jubileumot ünnepel. Március huszonkettedikén lesz százhusz éve annak, hogy Párizsban a Theatre Francaisban megszületett a színházi ruhatár. A jubiláló intézmény egy színházi botránynak köszönheti születését. 1817 március 22-én a Theatre Francais nézőterén a liberálisok, bonapartisták és republikánusok Antoine Arnault híres drámaíró Agrippina című darabjának előadása közben összeveszték a primadonnák miatt. A köztársaságiak Duchesnois kisasszonyt, a bonapartisták Napoleon egykori barátnője, Georges kisasszonyt tapsolták és minthogy a vitát tapsal nem tudták eldönteni, egymásnak estek. A verekezésben a főszerep az esernyők és a botok játszották és éppen ezért másnap már udvariasan felkérték a színházlátogatókat, hogy botjaikat és esernyőiket tegyék le az előcsarnok egy elkerített helyére. A szokás megmaradt, a botokhoz és esernyőkhöz ké-sőbb a kabátok és kalapok kerültek.

— **Nagyszabású tombolaest az Ujságíróklubban.** Folyó hó 17-én, szerdán este nagyszabású tombolaestet rendez a cluji Wizo az Ujságíróklubban. A rendezvény iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Sulyos vasuti szerencsétlenség Franciaországban.** Párizsból jelentik: Bourges mellett a vihar kidöntött egy hatalmas jegenyefát, amely a vasuti sínekre zuhant. Egy vonat nekirohant a fának, kiskiklott és felborult. Tizenhárom ember életét vesztette. Megjegyzendő, hogy ezelőtt 20 évvel pontosan e napon, e helyen kiskiklott egy vonat és annak is 13 utasa halt szörnyet.

— **A tenger hullámai elárasztották Réfrancia szigetén a parti szántóföldeket.** Párizsból jelentik: A Ré-szigetén dúló vihar áttörte a gátakat öt helyen. A tenger hullámai több házat és nagykiterjedésű szántóföldet öntöttek el.

— **Áradások Ukrajnában.** Moszkvából jelentik: A tavaszi esőzések és hóolvadás Ukrajnában áradásokat idézett elő. Egyedül Krivor városában 500 ház került víz alá. Helyenként a folyamok szintje öt méterrel is emelkedett.

— **Doktorráavatás.** Barabás Sándor cluji lakost a párizsi egyetemen az összes orvostudományok doktorává avatták.

— **Parasztmegbízottak előtt ismertette programját Koc lengyel ezredes.** Varsóból jelentik: Koc ezredes, a nemzeti unió elnöke 600 parasztmegbízott előtt ismertette programjának a mezőgazdákra vonatkozó részeit.

— **Véget ért a prágai tavaszi vásár.** Prágából jelentik: A tavaszi vásár tegnap véget ért, Románia gyönyörű kiállítási csarnokával hatalmas sikert aratott. Több ezer látogató tekintette meg a román termékeket. Rendkívül sikeres volt a román fajúrok, kerámiáknak és szőtteknek.

A 13-ik sorsjáték I-ső osztályának húzási eredménye

A 13. osztályosorsjáték első osztályának húzási eredményei a következők: Fősorsjegyek: 1.000.000 lejt 26074, 500.000 lejt 26853, 200.000 lejt 19934, 100.000 lejt 65611, 100.000 lejt 66170, 50.000 lejt 20483, 50.000 lejt 6339, 50.000 lejt 36699, 50.000 lejt 42831.

Minden sorsjegy, mely 17, 31 és 61-es számmal végződik, egy új, a 13-ig sorsjáték II-ik osztályára érvényes sorsjegyet nyert.

Melléksorsjegyek: 1.000.000 lejt 244758, 200.000 lejt 276611, 200.000 lejt 254378, 100.000 lejt 164283, 100.000 lejt 297200, 100.000 lejt 379506, 50.000 lejt 115353, 50.000 lejt 212949, 50.000 lejt 366528, 50.000 lejt 206220.

— **Földcsuszamlás temetett el egy görög falut.** Athénből jelentik: Maharski falut Patras közelében földcsuszamlás temette el. Szerencsére a lakosság idejében el tudott menekülni, úgy hogy emberéletben nincsen kár.

— **Betiltották Cuza botosani előadását.** Bucurestiből jelentik: Botosaniban Cuza professzor tegnap előadást akart tartani, amit azonban a hatóságok betiltottak. A környékező megyékből nagyszámú csendőrt vontak össze, akiknek segítségével sikerült is megakadályozni az előadás és gyűlés megtartását. Huszonhét nemzeti keresztény-pártit törvénytiltotta egyenruha és jelvényhasználat miatt letartóztattak.

— **Gurie metropolita utóda.** Bucurestiből jelentik: A Credința szerint Dionisie püspököt Nicodim metropolita rendeletére felruházták azzal a hatalmi körrel, amit eddig Gurie metropolita gyakorolt.

— **Időprognózis.** Változó, többnyire derült idő az ország északi részeiben, enyhé szél nyugat és délnyugat felől, kismértékű lehűlés, esők Transzilvánia, Bucovina és Basarabia északi részeiben, másutt helyi jellegű csapadék. Ma délben a fővárosban 23 fokot mértek.

— **Javul Herriot állapota.** Lyonból jelentik: Herriot állapota javult, habár lakását nem hagyhatja el. Herriot ma délután 17 órakor a rádióban kiáltványt intézett a lakossághoz a nemzetvédelmi kölcsön érdekében.

Paul Gerald: Szerelem. Paul Gerald neve nem ismeretlen a magyar közönség előtt. Talán soha idegen nyelvből fordított verseskötetnek olyan sikere nem volt, mint a „Te meg én”-nek. Bizunk benne, hogy a „Szerelem” sikere nem fog elmaradni a „Te meg én”-é mögött. Az ugyan vers volt, ez pedig próza, de tárgya ugyanaz. Paul Gerald nemcsak a szeralem országát ismeri, hanem a nagyvilági élet is. Ő ma a legtekélyesebb francia világfi. Ezeket a szeralemről szóló finom, megértő, sohasem cinikus aforizmákat Paul Gerald fia számára írta. Paul Gerald: Szerelem, Benedek Marcell kitűnő fordításában, Renaissance kiadó bibliofil sorozatában jelent meg. Gerald: Szerelem, füzeve 59 lej, kötve 92 lej minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál Cluj. Kérje a Renaissance könyvek teljes jegyzékét.

Cluj, Somes, Sălaj, Năsăud, Turda megyék részére belöldi nagy vegyigyár átadná

képviselőt

oly megbízható egyénnek, aki fenti megyéket rendszeresen látogatja. Timárok-nál bevezetettek előnyben részesülnek. Ajánlatokat „Jövedelmező mellékcluk” jellegre Rudolf Mosse Clujhoz.

